

UVODNIK

Spoštovani!

Ob osrednji protestni manifestaciji slovenske mladine v Celovcu zavzemata obe osrednji organizaciji koroških Slovencev, NSKS in ZSO, sledeče stališče:

Zadnji politični dogodki na Koroškem znova potrjujejo, da se dolgoletna diskriminatorična in netolerantna politika uradne Koroške napram koroškim Slovencem ni spremenila.

Številna manjšini sovražna dejanja in vehementna gonja proti rabi našega jezika v javnosti so privedle do zaostrove političnega vzdušja. Prepoved nastopa slo-

Slovenski mladini izražamo vso našo podporo!

venskemu mladinskemu zboru na našem naseljenem prostoru, odstranitev dvojezičnih napisov, kjer polovica otrok obiskuje pouk slovenščine; nacionalistična dejanja nekaterih koroških uradnikov, ki zapirajo okenca, kadar slišijo slovensko besedo, to so le prve značilne akcije nestrpnosti, ki so privedle do škandaloznih nemškonalnih izpadov na Slovensko gimnazijo v Celovcu.

Tudi ob otvoritve novega deželnega studia ORF v Celovcu so izrinili slovenski jezik, prav tako kot je to počel deželni šolski svet, ki je to počel deželni šolski svet, ki je zavrnil vloge osrednjih organizacij, ker so bile napisane v slovenskem jeziku in se pri tem skliceval na odredbo k zakonu o narodnih skupinah.

Ta zakon pa bistveno zožuje pravice naše narodne skupnosti in je tako v nasprotju s členom 7 ADP.

Ti dogodki so v ostrem nasprotju s temeljnimi človekovimi pravicami in z vsemi mednarodnimi docelili manjšinske zaščite in izničijo Wagnerjevo trditve, da je na Koroškem vse v najboljšem redu.

Obe osrednji organizaciji koroških Slovencev, NSKS in ZSO, sta spričo teh zadnjih protimanjšinskih izpadov zelo zaskrbljeni in z ogorčenjem ugotavljata, da s strani uradne Koroške ni niti najmanjše volje in pripravljenosti za dejansko reševanje naših ustavno jamčenih pravic. Zato podpiramo protestno manifestacijo mladine in ji izražamo vso našo solidarno podporo pri izbojevanju naših pravic. Raba slovenskega jezika v javnosti je za nas najučinkovitejši porok, da tudi uradno Koroško konfrontiramo z življenjsko voljo naše narodne skupnosti.

Za
Narodni svet koroških Slovencev
dr. Matevž Grilc
predsednik
Zvezo slovenskih organizacij
na Koroškem
dipl. inž. Feliks Wieser, I. r.
predsednik

Farbanje — komu v korist?

Zadnjo soboto so slavnostno otvorili in žegnali novo poslopje ORF v Celovcu. Navzoča je bila skratka vsa koroška prominenca, z Dunaja je prišel šef avstrijskega radia in televizije, Gert Bacher, in spregovoril je lahko marsikateri vidni predstavnik javnega življenja. Tudi Cerkev s škofom Kapellarijem na čelu so primerno upoštevali. Koga niso upoštevali? Trikrat lahko ugibate: slovenske narodne skupnosti na Koroškem v sporedu otvoritvenih slovesnosti za novi deželni studio v nobenem primeru ni bila upoštevana. Četudi razpolaga ORF na Koroškem celo z lastnim slovenskim oddelkom. Zato sta obe slovenski osrednji organizaciji na seji koordinacijskega odbora sklenili, da „iz danih razlogov nismo v stanju, da bi se otvoritvenih slovesnosti udeležili“. To je rečeno v pismu deželnemu intendantu ORF, Ernstu Willnerju.

Le zakaj ORF ni hotel upoštevati koroških Slovencev? Kaj si je pri tem mislil? Je mar od samega „stresa“ pozabil na to, da živijo na Koroškem mr. Slovenci in da deluje v Celovškem studiu tudi slovenski oddelki! Gotovo ne. Niso pač nas hoteli upoštevati.

Najboljši dokaz za to: ko smo Slovenci hoteli vedeti, če je možno, da bi na otvoritvi zapeli kako slovensko pesem, se je reklo, da ne. „Zbor „a capella“ bo zapel namreč samo državno himno.“ To so nam prej sporočili. V resnici pa je zapel 6 (!) pesmi, a nobene slovenske...!

Vprašamo se le, komu naj tako farbanje koristi?!

In še nekaj: generalni intendant avstrijskega radia in televizije, Gert Bacher, je sicer označil manjšino kot obogatitev, v isti sapi pa ostro zavrnil možnost razširitve jugoslovanskega oz. slovenskega programa

v „našem oddajnem prostoru“. To predvsem zato, ker je, tako Bacher, „Jugoslavija država z drugo družbeno ureditvijo“. Zato se je očitno treba bati slovenske televizije kot vrag križa. Sicer je Bacher v nedeljo odpotoval v Slovenijo na srečanje s slovenskimi kolegi, si ogledal mr. televizijski studio v Kopru, ter se pogovarjal s predstavnikoma slovenskega radia, kako še bolje sodelovati. Vprašamo Bacherja: kako resno jemlje sploh svoje lastne obljube o sodelovanju, ko pa se boji jugoslovanske televizije kot vrag križa?

Vabimo Vas, da si na ljubljanskem 1. sporodu v soboto, 10. julija, ob 19.50 uri (po poletnem času) ogledate oddajo o delu in življenju Slovencev v Svečah. V oddaji bosta nastopila pevski zbor „Kočna“ ter pevsko instrumentalna skupina. Spregovorili pa bodo dr. Janko Zerzer, dr. Valentin Inzko, dr. Anton Feinig ter Amalija Feinig.

Župan Miha Posod (SPÖ):

V žitari vasi dve vrsti ljudi

Socialistični in efavejevski občinski odborniki žitarske občine so na seji v torek dokončno pokazali, kaj jim pomeni dobrobit otrok, koliko jim je mar mirni in enakopravni razvoj v občini — namreč nič. Ponovno so dokazali, da hočejo in bodo zganjali svojo politiko tudi na hrbitih otrok. Da pa je to mogoče, so na seji preprečili otroški vrtec, ki naj bi bil v stari ljudski šoli in so svetohlinsko obljubljali, da bodo — tu posebno socialisti — sami zgradili otroški vrtec. S kakšnimi sredstvi, kdaj in kje — vse to pa naj si občani z mudlajo iz prstov.

Torkova občinska seja je bila razmeroma kratka, točke dnevnega reda pa so bile, kot že rečeno, za nadaljnjo občinsko pot precej važne. Kot prvo je občinski svet soglasno sklenil izredni proračun za leto 1982, ki znaša skoraj 4,5 milijonov šilingov. Največ, skoraj 3,5 milijonov bo šlo za novo ljudsko šolo, ostalo pa za pot na Plaznico in za nakup ostalega dela Ženeškega jezera. Redni in izredni občinski proračun za leto 1982 zna-

šata po tem nad 14,9 milijonov šilingov.

EL Žitara vas je predlagala, da bi previs iz leta 1981 namenili za gradnjo otroškega vrtca, a so ostali to oklonili. Že tu se je pokazalo, da je drugim dvema frakcijam otroški vrtec deveta briga.

Zadeva otroškega vrtca bo našim bralcem gotovo znana — EL je predlagala, da bi občina v stari ljudski šoli napravila otroški vrtec. Ker sama nima denarja, je EL pridobila Slovensko šolsko društvo. To je v slovenskem pismu občini najavilo svojo pripravljenost. Eino, kar bi občina morala sprejeti, je popravilo strehe in letna podpora 50.000 šilingov. Drugi dve frakciji sta precej časa muškali sem in tja in v torek je končno prišlo na dan — dvojezičnega otroškega vrtca ne bo, ker bi bil dvojezičen in ker ga je hotelo voditi Slovensko šolsko društvo. Predvsem socialist Pepelnar je tu argumentiral

precej skurno in trdil, da hoče SŠD ustanoviti samo slovenski otroški vrtec in da je sadove slovenske vzgoje videti pri slovenskih dijaki in kolodvorski akciji. Nadalje je še dejal, da socialisti vzgoje nikoli ne bodo prepustili privatnim društvom, ker EL zahteva slovenski vrtec.

Verjamemo, da mora Pepelnar misliti v kategorijah enolončnega internacionalizma socialistične zvrsti, ki ga socialisti in z njimi vred tudi ljudska stranka pri osiranju Slovencev tako mojstrsko uporabljajo. Pepelnarju in njegovim socialističnim in efavejevskim somišljenikom pa se je najbolj zaletelo slovensko pisano pismo SŠD. Čeprav priznava pravico do slovenskega pisma, pa bi SŠD po njihovem le moralo vedeti, da hoče voditi dvojezični vrtec in zato naj bi bilo pismo tudi dvojezično. Kako je že občina pisala na Dunaj:

Deželni svetnik R. Gallob je sprejel delegacijo slovenskih mladincev

Mladina je protestirala

dogajanjih na kolodvoru meji na način poročanja v totalitarnih sistemih in diktaturah. Razočarani smo tudi nad novim načinom manjšinske politike zveznega kanclerja Kreiskega, ki je izjavil, da se „pod pritiskom“ noče pogajati. Vprašati se smemo, od kdaj naprej je možno interpretirati zavzemanje za pravice manjšin kot pritisk? Ali se hočejo avstrijske oblasti pogajati o dokončni rešitvi člena sedem šele tedaj, ko manjšine ne bo več?

Če bomo vedno popuščali mi, ki smo šibkejši, se bomo končno znašli pred zadnjim kompromisom: obstojati dalje brez vsakršnih pravic ali pa izginiti iz površja zgodovine.

Predsednica Kluba slovenskih študentov na Dunaju, Maja Haderlap, je poudarila, da imamo na Koroškem še posebnega činitelja spornosti, deželnega glavarja Wagnerja, ki s svojo politiko in s svojimi izjavami seje razdor med ljudi.

14. aprila ob spominski proslavi 40-letnice pregnanstva in upora koroških Slovencev v koncertni hiši je samovoljno nastopil in si upal trditi pred množico prizadetih v svojem govoru med drugim, da so edinole aliirane sile osvobodile Avstrijo.

Wagner se ne zaveda, da je žalil navzoče, da je denunciral protifašistično usmerjenost in demokratičnost Slovencev na Koroškem in vseh avstrijskih antifašističnih bor-

cev. Šele ti so postavili temelje svobodni republiki Avstriji.

Predsednik Zveze slovenske mladine, Marjan Pečnik, pa je med drugim dejal, da je pravica do izobrazbe v svojem materinem jeziku ena od osnovnih človekovih pravic.

Delegacija je predala deželnemu svetniku Rudolfu Gallobu, kot zastopniku deželnega glavarja Wagnerja resolucijo, v kateri slovenski mladinci zahtevajo

Pravico nastopanja slovenskih prirediteljev v vseh javnih in komunalnih poslopih, namenjenih za prireditve!

Dosledno dvojezičnost v vseh dvojezičnih šolah po šolski odredbi iz leta 1945!

Upoštevanje slovenskega jezika v vseh uradih in javnih ustanovah dvojezičnega ozemlja vključno glavnega mesta dežele Celovec/Klagenfurt!

Uradno raziskavo desnoekstremističnih izpadov na višji tehnični šoli v Borovljah in v njeni okolici, objavo njenih rezultatov kot tudi prepoved manjšini sovražnih dejavnosti!

Ponovno požititev pogovorov med zastopniki manjšine in zastopniki zvezne in deželne vlade!

Javno opravičilo deželnega glavarja Wagnerja pri prizadetih zaradi žaljivih besed ob spominski proslavi 40-letnice pregnanstva in upora koroških Slovencev!

Odbornik EL: dipl. trg. J. Habernik, T. Hribernik in dir. F. Kukovica

TEDNIKOV KOMENTAR

Piše

Janko Ferk

Konec junija je bil v Celovcu „Teden srečanja“ („Woche der Begegnung“). V okviru tega „tedna“ se vsako leto podeli „Bachmannova nagrada“ („Ingeborg-Bachmann-Preis“). ORF in mesto Celovec povabita približno trideset pisateljev k sodelovanju. Povabljeni avtorji predstavijo neko nepublikirano delo in žirija, ki šteje enajst kritikov iz Avstrije, Nemčije in Švice, razpravlja o kvaliteti prebranih del.

Letos je literarni grand prix zmagal Švicar Jürg Amann, ki je bral kot zadnji. Žirija je na njega že takorekoč čakala, ker so bili teksti prejšnjih avtorjev, med njimi tudi trije Korošci, bolj ali manj slabi. Amannov tekst je bil po

ne sodelujejo, je formuliral Bernhard Hüttenegger tako: „Ich lese mit niemandem um die Wette.“ In Hüttenegger gotovo ni eden najslabših.

Gert Jonke, ki je doslej edini, kateremu je „Bachmannova nagrada“ na literarni poti navzgor res pomagala, pravi, da je sodeloval izključno zaradi denarja in bi, če bi še kdaj sodeloval, bral samo v primeru, da bi bil v „finančni krizi“. Mislim, da bi bilo še bolj težko, dobiti dobre avtorje, če nagrada ne bi bila tako visoko dotirana. Žirija podeljuje štiri nagrade v višini od štirideset tisoč šilingov (štipendija) in do stodvajset tisoč šilingov („Bachmannova nagrada“) — in to je

Celovski literarni grand prix

mnenju žirije najboljši in je dobil, kar se v minulih dneh ni zgodilo, pozitivno kritiko vseh.

„Koroško čast“ je rešil mladi Walter Vogl, ki so mu podelili štipendijo in mu priznali „gotov talent“. Ostala koroška „zastopnika“ Robert Gratzler in Engelbert Obernosterer pa sta tako odpovedala, da se je šef žirije Marcel Reich-Radetzky vprašal, kdo jiju je sploh povabil.

In to je glavna „nedogranost“ „Bachmannove nagrade“: kvaliteta tekstov je poprečno slaba. Vsako leto je manj dobrih avtorjev in s tem tudi manj dobrih del, čeprav so vedno spet znana imena med nastopajočimi. Problem je v tem, da so avtorji v glavnem proti temu celovškemu literarnemu grand prixu. Dobri pisatelji so odpovedali že v prvem letu. Zakaj

jasnoda vaba za avtorje, ki so nasplošno v finančni krizi. Če bi šlo samo za čast, bi po mojem ne našli niti enega, ki bi bral pod temi pogoji.

Opozoriti pa je tudi treba na to, da je žirija vedno bolj nekvalificirana. Humbert Fink, ki je sicer eden izmed očetov nagrade, je deplasiran, ker nima niti pojma o literarni kritiki. Horizont Sylvije Patsch pa ni segel čez besedici dobro ali slabo. Za Reicha-Radetzkega pa je ta nagrada itak le show.

Treba bo najti alternativo: ali resne kritike in dobre avtorje, ki se strinjajo s pogoji, ali pa nove oblike javnih literarnih natečajev. Dober model je na primer „kärntner Frühling“, ki „nagrajuje“ vse povabljene pisatelje enako in brez puhlosti gotovih literarnih kritikov.

Kaj je bistvo naše kulture?

Že nekaj let prireja delovna skupnost za slovenščino na višjih šolah v sodelovanju z Deželnim šolskim svetom za Koroško tako imenovani slavistično-pedagoški seminar; letošnja osrednja tematika je bila v zvezi s 25-letnico Zvezne gimnazije za Slovence „Duhovna emancipacija slovenske narodne skupnosti na Koroškem“.

To emancipacijo so osvetlili predavatelji z raznih področij. Vodja oddelka za manjšinsko šolstvo, okrajni nadzornik Rudi Vouk, je predaval o razvoju obveznega šolstva, nadzornik za ZG za Slovence, dr. Valentin Inzko, pa o višjih in srednjih šolah in o mestu pouka slovenščine na teh šolah. O razvoju in perspektivah kulturnega dela koroških Slovencev sta predavala predsednik KKZ Lovro Kaselj in podpredsednik SPZ Tomaž Ogris (prebral je predavanje pred-

sednika Valentina Polanška, ki zaradi bolezni ni mogel priti). Pevsko in glasbeno področje je obdelal obirski župnik Tomaž Holmar, področje likovne umetnosti pa Janez Zwitter-Tehovnik, profesor na ZG za Slovence.

Stanje, položaj in mesto slovenske kulture danes, to je zagotovo področje, ki daje mnogo misliti, ki je predmet številnih razprav med Slovenci. Kaj je bistvo naše kulture, v čem se razlikujemo od sosedov, v čem smo jim podobni? Kake posledice imajo razni vplivi, politični, gospodarski, geografski? Kaj je z zgodovinskimi prvini naše kulture, v koliko se te prvine spreminjajo? Vse stvari, mimo katerih ne more nihče, ki mu je količ kaj pri srcu in v zavesti samobitnost našega naroda. Tržaški pisatelj Boris Pahor, izdajatelj revije za literaturo in kulturo „Zaliv“ v Trstu,

je v zelo kritičnem predavanju skušal osvetliti položaj naše kulture danes in njeno mesto v tem našem geografskem prostoru. Boris Pahor, ob Alojzu Rebuli najbolj znani slovenski pisatelj in mislec na Tržaškem, ta Odisej ob jamboru slovenstva ob morju, borec proti nacizmu in fašizmu — zaradi svojega prepričanja je užil strahote dachauskega kaceta — je zaskrbljen zaradi raznih pojavov v slovenski kulturni politiki.

Emancipacijo koroških Slovencev v znanosti so ponazorili univ. doc. dr. Andrej Moritsch z Inštituta za zgodovino vzhodne in jugovzhodne Evrope na dunajski univerzi, univ. as. dr. Erik Prunč z Inštituta za slavistiko na graški univerzi in dr. Avguštin Malle, ravnatelj Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu. S svojimi prispevki so osvetlili, vsak s svojega področja, znanstvena prizadevanja koroških Slovencev. Na področju jezikoslovja in zgodovinskih znanosti čaka še dosti dela, deloma zaradi neobdelanosti, deloma tudi, da bi se odpravila napačna pojmovanja.

Tematiko „Avstrija. Kaj je avstrijsko?“ so skušali objasniti dr. Walter Obermaier z dunajske mestne in deželne knjižnice v kulturnozgodovinskih razmišljanjih o pojmu avstrijske ideje, univ. as. dr.

(Nadaljevanje na 4. strani)

DAVID V BEJRUTU

Murschetz, »Die Zeit«, Hamburg

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“.

Uredništvo: Jože Wakounig (glavni urednik), urednika: Janko Kulmesch in Franc Wakounig; Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek, naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave: 0 42 22/51 25 28. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradšče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22 30 23.

V naših vrstah ni škandalov in korupcije

Klub slovenskih občinskih odbornikov si je priboril svoje politično mesto

Pred devetimi leti je bil ustanovljen Klub slovenskih občinskih odbornikov. Pred dvema letoma je bil zadnji občni zbor Kluba. Mag. Filip Warasch, eden izmed glavnih pobudnikov te važne slovenske ustanove, predseduje Klubu od prvega občnega zbora naprej. Trenutno so poleg Warascha še v odboru: podpredsednika Lado Hajnžič in Anton Gabriel, Mirko Kert (tajnik) ter odbornika Rozi Wernig in Hanzi Užnik. Kot organizacija, ki služi slovenskim občinskim odbornikom, izvoljenim na samostojnih Enotnih listah, ki torej dela v smislu samopomoči koroških Slovencev, si je Klub priboril pomembno politično mesto med koroškimi Slovenci.

„Koroški Slovenci bolj kot leta poprej govorimo o samopomoči,“ je dejal predsednik Kluba Warasch v pogovoru z NT. Warasch: „Vsaka samopomoč pa bi bila nelogična, naravnost absurdna, če bi se izražala samo na kulturnem in morda gospodarskem področju, ne pa na političnem. Klub zagovarja indolentno izpolnjuje politično samo-

pomoč že od prvega dneva svoje ustanovitve naprej. Izkazalo se je, da smo se pravilno odločili.“

Kje in kako se izraža ta samopomoč, ki jo nudi Klub slovenskih občinskih odbornikov?

Warasch: „Najvažnejša naloga Kluba je, da povezuje, strokovno izobražuje občinske odbornike ter da daje politično nadgradnjo za samostojne liste na občinski ravni. Klub pa je tudi odprt drugim slovenskim občinskim odbornikom, ki niso bili izvoljeni na samostojnih listah, marveč na listah večinskih strank — v kolikor se želijo ti odborniki aktivno zavzemati za pravice pripadnikov slovenske narodne skupnosti. Do danes pa je na žalost tako, da se odborniki večinskih strank te možnosti ne poslužujejo. Verjetno zato, ker jih trdno veže frakcijska disciplina.“

Preden se je Klub slovenskih občinskih odbornikov ustanovil, ni bilo glede občinske politike nobene povezave med koroškimi Slovenci.

Warasch: „Konkretno lahko trdim, da slovenski občinski odbornik, ki je bil izvoljen na samostojni listi in ki je bil oddaljen 5 km od drugega slovenskega samostojnega občinskega odbornika, ni vedel za njegove politične odločitve. Ta-

kih primerov danes ni več. Slovenski samostojni občinski odbornik v Pliberku je docela obveščen o dogajanjih v drugih predelih Podjune, v Rožu in na Zili.“

Povezava, strokovno izobraževanje, politična nadgradnja za samostojne liste na občinski ravni — kaj pomeni to konkretno?

Warasch: „Klub slovenskih občinskih odbornikov je organiziral nešteto predavanj, izobraževalnih dni, se angažiral pri izdajanju občinskih listov ali drugih informativnih in propagandnih izdaj. Navsezadnje pa je bil tudi Klub tisti, ki je omogočil kandidature samostojnih list v občinah, kjer je izgledala izvolitev samostojnega občinskega odbornika na prvi hip nemogoča. S temi in podobnimi akcijami, nenaizvedljive v sonositeljstvu Koroške enotne liste, si je Klub slovenskih občinskih odbornikov priboril svoje politično mesto med koroškimi Slovenci.“

In kakšne so težave Kluba ter slovenskih samostojnih občinskih odbornikov?

Warasch: „V prvi vrsti so težave v protislovenski nastrojenosti uradne koroške politike. In prav tu se izkažejo politiki lokalnih večinskih strank kot prezvesti izpolnjevalci želja velikih. V bistvu je tem

ljudem koroški Slovenec važen pred volitvami, ko gre za glasove, slovenski občinski odbornik pa mogoče tik po volitvah, ko gre za župana. V vsem ostalem obdobju pa bi bilo po njih mnenju najbolje, če ga ne bi bilo.“

Protislovenska nastrojenost uradne koroške politike povzroča nešteto težav. Čeprav je v preteklosti marsikateri spoznal — predvsem po zaslugi občinskih listov —, da ni vse res, kar piše „Kleine Zeitung“ ali pa spregovori deželni glavar na svojih nedeljskih govori. Vendar to niso edine težave.

Warasch: „Želimo usposobiti vsakega občinskega odbornika in aktivista Enotnih list, da bo učinkovito pomagal drugim v okolju, kjer živi in dela, s tem pa najbolj koristil naši skupni stvari. Dosti naših volilcev nas je zapustilo zato, ker so izgubili zaupanje v naše ga aktivista. Zato je tudi edina alternativa, da si zaupanje pridobimo nazaj. Naš občinski odbornik mora v vsej večji meri biti zastopnik „malega človeka“, ki mora vedeti, da ima v odborniku EL pravega prijatelja, človeka, ki bo iskal rešitev problema, dokler je ne bo našel. Rad bi pa še tole poudaril: na vsak način bo treba preveriti našo koalicijsko politiko, kaj je dala na-

šemu volilcu in kaj nam morda vzela na substanci. Velike stranke rade obljublajo uresničitev milijonskih projektov, ki jih potem ni, odgovornost za neuspeh pa želijo naprtiti na ramena slovenskega partnerja.“

Sicer pa je tudi na vasi vedno več volilcev, ki se odražajo od tradicionalnih strank ter politike nasploh, tako predsednik Kluba slovenskih občinskih odbornikov. „Med njimi so predvsem tudi mladinci. Naša naloga bo, da te ljudi pridobimo za alternativno politiko poštenosti. V naših vrstah ni škandalov in korupcije. V naših vrstah moramo dati vsem poštenjakom možnost, da najdejo zatočišče in možnost sodelovanja.“

Filip Warasch je tudi občinski odbornik na Djekšah. Leta 1973 je na Djekšah kandidiral slovenska samostojna lista prvič v 2. republiki in dobila mandat. Pri zadnjih volitvah je EL Djekše napredovala za 13 glasov (od 41 na 54). Naše zadnje vprašanje predsedniku Kluba slovenskih občinskih odbornikov: se že pripravljate v Klubu na naslednje občinske volitve?

Warasch: „Če izpolnimo naloge, ki smo si jih začrtali, je to najboljše priprava na volitve.“

Janko Kulmesch

Prelat Aleš Zechner - 80 let**Nikoli ni iskal
svoje časti in slave**

V torek, 13. julija, bo praznoval svojo 80-letnico prelat gospod Aleš Zechner. Gotovo je malo duhovnikov v škofiji, ki bi bili tako znani in priljubljeni med narodom kot je to slavjenec. Posebno farani župnij, kjer je deloval vneto in z vso močjo, se ga radi spominjajo in priznavajo njegovo delovanje na dušnopastirskem, socialnem in kulturnem področju. Posebno pa poudarjajo, da je bil prelat Aleš Zechner zmeraj »mila duša«, ki je molčal, kjer je bilo potrebno, pa govoril in zastavil ves svoj vpliv, kjer je spoznal, da je potrebno. Pa naj je to bilo prilično ali neprilično.

slovje in 11. julija 1926 je pel v domači fari novo mašo. Mladi kaplan je deloval v Šmihelu in Dobrli vasi. Povsod je pridno zavihal rokave in prijel za delo. Spoznal je, da se kot duhovnik slovenskega naroda ne bo mogel omejiti samo na zgolj dušnopastirsko delovanje, ampak je njegov nasvet, njegova roka, in njegovo znanje potrebno tudi na drugih področjih. V razgovoru z Našim tednikom je dejal, da so spet veliko igrali, da se je kulturna dejavnost koroških Slovencev spet razmahnila. Aleš Zechner ni držal rok križem. Ko sem ga pobaral, katere igre so igrali, je dejal, da jih je bilo mnogo. V Šmihelu so igrali

ali pri Šercerju oz. v farovžu, v Dobrli vasi pa tudi v prošnji.

Tedanji škof, Adam Hefter, po rodu Bavarec, je delavnega kaplana poklical v Celovec za svojega tajnika — stolnega kaplana.

Aleš Zechner je dejal, da je pri birmah v slovenskih farah — tudi takih farah, ki so danes že ponemčene oz. ponemčurjene in potujčene — poleg škofa, ki je govoril samo nemško, slovensko je le malo razumel, on pridigal slovensko. Pri teh obiskih našega ozemlja je slavjenec spoznal potrebe in upravičene zahteve koroških Slovencev. Po petih letih je leta 1932 nastopil službo kapelškega župnika. Rekel je, da je hotel v Kapli ostati do svoje smrti, a je iz pokorščine odšel najprej v Dobrlo vas in potem v stolni kapitelj v Celovcu. V Železni Kapli je Zechner dal napraviti iz bivšega farovškega hleva sedanjo farno dvorano, popravil cerkve in vrnil slovenskemu liturgičnemu jeziku tisto mesto, ki mu je pripadalo. Skoraj ni bilo nedelje, da Aleš Zechner ne bi obiskoval vasi in zaselke v kapelških grabnih. Tako se prav živo spominja Peršmanove družine, kjer je večkrat imel verske

nauke. Pri teh verskih naukih je dobobra spoznal svojo farno in ljudi. Tem ljudem je stal ob strani v najhujših trenutkih in v najhujšem trpljenju koroških Slovencev — v dobi nacizma. Njemu ni bilo treba nastopiti bridke poti v izgnanstvo ali ječe, je pa bil vso vojno dobo več ali manj na muhi nacističnega režima. Aleš Zechner je z vso odločnostjo podpiral slovenske partizane in jih zagovarjal tudi tedaj, ko so jim drugi kradli čast in zasluge.

Nad dvajset let je pastiroval v Železni Kapli med svojimi gorjanci in nato prevzel dobrolsko farno. Dekanijo je prevzel že prej. Tudi tu je Aleš Zechner napravil ogromno dobrega za svoje farane. Njegovo delovanje pa ni bilo v zakotičku in zaradi tega je bil poklican v stolni kapitelj, kjer je zastopal slovenske vernike in svoje sobrate. Tako je dejal: »Ker sem poznal in poznam položaj v slovenskih in dvojezičnih farah, sem zmeraj pojasnil položaj in tako mogel prepričati tudi marsikaj neprijetnega. Ker so vsi vedeli, da moja beseda drži, je tudi obveljala«. V stolni kapitelj ni šel zaradi častihlepja, ampak »iz pokorščine«.

Aleš Zechner pa je tudi kot član stolnega kapitlja hodil na podežele in nato pomagal tam, kjer njegovi sobrat niso zmogli. Poleg tega je zelo skrbel za slovenske bogoslovce in dijake v Mohorjevih domovih.

Duhovnik-narodnjak, kakršen je Aleš Zechner, je sprejel tudi odgovorno vlogo predsednika Mohorjeve družbe in kot takšen ima velike zasluge za razcvit te najstarejše in za koroške Slovence osrednje knjižne in dolgo časa izobraževalne ustanove.

Teško je naštetati vsa dela, ki jih je napravil slavjenec. Vemo pa, da je prelat Aleš Zechner bil zmeraj skromen in ustrežljiv mož, ki nikdar ni klonil, kadar se je šlo za verske in narodne zadeve. Kot takega pozna danes vsa južna Koroška. Slavljencu, ki je pravkar prebolel hudo bolezen, želimo zdravja, božjega blagoslova in upamo, da bo kmalu spet mogel zahajati med nas.

-wafra-

Slavjenec prelat Aleš Zechner, ko je lansko leto skupno z rajnim škofom Köstnerjem obiskal »Koroška poje«. Mdr. se je srečal z zveznim predsednikom.

Aleš Zechner se je rodil 13. julija 1902 v številni Jugovi družini v Doljni vasi pri Žvabeku. Bil je deveti od enajstih otrok. Jugova hiša je bila na zelo dobrem imenu. Bistri Jugov Lekšej je najprej obiskoval enorazredno slovensko ljudsko šolo v Žvabeku. Prav lepe spomine ohranja na svojega učitelja Dobrška in župnika Uranška. Ta dva sta starše prepričala, naj dajo fanta v šole. Zato je Lekšej obiskoval dve leti ljudsko šolo v Pliberku, da bi si pridobil znanje nemščine. Na tej šoli so tedaj že poučevali nemščino. Po teh pripravah je šel na samostansko gimnazijo v Št. Pavel v Labotski dolini. Vsled prve svetovne morije in homatij po njej je nadaljeval gimnazijske študije na kranjski gimnaziji. Tam je srečal svojega velikega prijatelja in življenjskega sopotnika, dr. Joška Tischlerja. Vse življenje ju je vezalo globoko spoštovanje in iskreno prijateljstvo. Maturiral je Aleš Zechner na celovski gimnaziji leta 1922. Jeseni tega leta je vstopil v bogo-

Krščanska kulturna zveza v Celovcu, Katoliško prosvetno društvo v Šmihelu in MPZ »Podjuna« v Pliberku

VABIJO NA

KONCERT SAKRALNIH PESMI

ki bo v soboto, 10. julija 1982, ob 20.30
v farni cerkvi v ŠMIHELU

Nastopata svetovno znani »Wiener Madrigalchor« z Dunaja pod vodstvom F. Xaverja Meyerja in mešani pevski zbor »Podjuna« iz Pliberka pod vodstvom Toneta Ivartnika

Na ta edinstveni koncert ste prav pristrčno vabljeni!

Wiener Madrigalchor sta iz kroga navdušenih mladincev iz far Ober-St. Veit in Hietzing pri Dunaju ustanovila leta 1951 Xa-

ver Meyer in Clemens Papak. Po zmagi pri avstrijskem zveznem mladinskem petju (österr. Bundesjugendsingen) leta 1956

v Salzburgu je zbor postal znan. Ker je veliko zdaj aktivnih članov bilo rojenih šele po ustanovitvi zbora, je zbor še do danes ostal zelo mlad. Člani prihajajo zdaj iz vseh predelov Dunaja in imajo različne svetovne nazore, poklice in študijske smeri. Pevsko in splošno glasbeno izobrazbo — v kolikor niso poklicni pevci — si pridobijo pevci s skupnim vežbanjem glasu in skupnimi vajami. Poleg tega še številni člani privatno obiskujejo pouk za petje in instrumente. Pomagajo umetniškemu vodji pri študiranju novih skladb, ga po potrebi tudi zastopajo kot dirigenta in urejajo notni arhiv. Drugi zopet pomagajo vodji pri pisarniških in drugih delih.

Repertoar zbora sega od gregorjanskega koral do sodobne glasbe, od navadne ljudske pesmi do umetniškega madrigala, od Mozartovih kanonov do Bachovih pasijonov. Izvaja skladbe še živečih avstrijskih komponistov. Snemanja za plošče, radio in televizijo ter potovanja skozi Avstrijo in druge evropske dežele so dali zboru ugled preko meja domačega mesta.

Poleg koncertov zbor nastopa tudi ob božičnih praznikih v bolnišnicah in domovih za ostarele in sodeluje pri prireditvah kluba za seniorje.

Slovenska gimnazija na televiziji

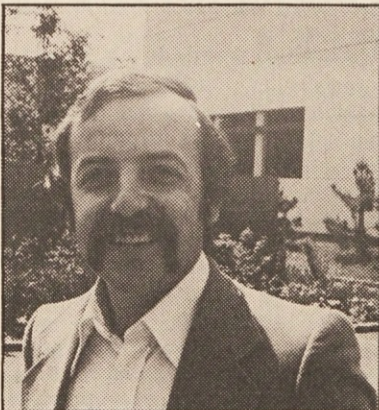
Avstrijska televizija je minulo soboto oddajala običajno oddajo ruščine. Tokrat so se v oddaji predstavili kot gostje dijaki Slovenske gimnazije v Celovcu. Skupino je vodil prof. Štefan Pinter. Slovenska gimnazija je ena redkih srednjih šol na Koroškem, kjer se dijaki lahko prijavijo tudi k pouku ruščine. Učenci te ustanove so že večkrat na raznih srečanjih dokazali, da jim Slovenska gimnazija nudi odlično možnost učenja ruskega in tudi drugih jezikov. Letošnji maturant Miha Vrbinc, je osvojil na zadnji olimpiadi rus-

kega jezika v Moskvi srebrno kolajno.

Polurno sobotno oddajo so sooblikovali dijaki Fini Kowatsch, Marica Hribernik, Danica Tschertou, Sabina Greiner, Marija Kelih, Martina Arneitz, Mira Kuchling, Veronika Klopčič, Franc Mandelc, Igor Schellander, Hanes Grebl ter Miha Vrbinc. Najprej pa so dijaki zapeli slovensko »Oj dečva ne vdaj se na pavre«. Moderatorica oddaje je prav pristrčno pozdravila prijatelje iz Celovca, potem pa je prof. Štefan Pinter na kratko spregovoril o Slovenski gimnaziji, o namenu te ustanove in o zgodovini edine srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Avstriji.

Oddaja je bila trijezična, dijaki gimnazije so odgovarjali na vprašanja v ruskem, nemškem in slovenskem jeziku. Rusko pesem je zapela Danica Tschertou.

Oddaja je bila pripravljena odlično, zato velja prof. Pinterju in svojim učencem največja pohvala. Avstrijska televizija bo oddajo ponovila v petek, 9. julija, ob 9. uri v 1. sporedu.

PRIREDITVE

KULTURNI VEČER

Prireditelj: SPD „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni
Kraj: Kulturni dom v Št. Primožu
Čas: sobota, 17. 7. 1982, ob 20.30
Spored oblikujejo: Folklorna skupina SPD „Zarja“ iz Železne Kaple Mlajši mladinski zbor SPD „Danica“, Trio „Korotan“ s pevci SPD „Danica“

VEČER SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE

Prireditelj: SPD „Trta“ v Žitari vasi
Kraj: Ljudska šola v Žitari vasi
Čas: nedelja, 18. 7. 1982, ob 20.30
Sodelujejo: Pevci in plesalci iz Žitare vasi in Št. Lipša

VOŽNJA V TAIZE

Prireditelj: Katoliška mladina v Celovcu
Čas: od 18. do 26. julija 1982
Cena: 1500.— šil.
Proga: postaje po Koroški na Lienz — Južna Tirolska — Innsbruck — Predarlška — Liechtenstein — Švica — Maria Einsiedeln (prenočišče) — Macon — Cluny — Taize (kjer ostanemo 6 dni) nazaj se peljemo na Chamonix — skozi Mont Blanc-predor — Aosta — Milano — Lignano — Trbiž — Beljak in domov (ne pozabi na veljaven potni list)

Slovenski klub NAUTIC „Korotan“ prireja med 11. in 18. 7. 1982 svoj tradicionalni

JADRALNI TEDEN ob Jadranu.

Ker je število udeležencev omejeno, se prijavite čim hitreje. Kot prijava velja vplačilo 500.— šil. na konto Slovenske športna zveza, Posojilnica Celovec št. 2911. Interesenti se lahko javijo tudi telefonsko pri mag. Urank, tel.: 0 42 22/34 56 45 v dopoldanskih urah.
Cena tečaja bo znašala približno 2000.— šil. prenočišče na jadrnicah

KOROŠKI VEČER

Prireditelj: SPD „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni
Kraj: gostilna WUTTE, pd. Urajk na Veselah
Čas: petek, 9. 7. 1982, ob 20.30
Sodelujejo: Mešani pevski zbor SPD „Danica“ — Moški pevski zbor SPD „Vinko Poljanec“ iz Škocijana
Za zabavo in ples pa bo poskrbel ansambel „FRANC“

Dom v Tinjah Vas vabi na solnograške poletne igre:

Hugo von Hoffmannsthal
SLEHERNIK (JEDERMANN) (igra bogatega moža, ki se bori s smrtjo)
Čas: v nedeljo, 1. avgusta 1982
za: Šmihel, Kazaze, Dobro vas, Galicijo, Apače, Šmarjeto v Rožu, Borovlje, Svetna vas, Kapla ob Dravi, Bistrica v Rožu in Št. Jakob.

Vodi: mag. Ivan Olip, župnik iz Šmarjete v Rožu.
Cena: vstopnina: šil. 300.—
za vožnjo: šil. 240.—

Prijave: čimprej na Dom v Tinjah, 9121 Tinje (0 42 39/26 42)

PESTRI VEČER

Prireditelj: SPD „Vinko Poljanec“ v Škocijanu
Kraj: gostišče PICEJ na Žamanjah
Čas: sobota, 10. 7. 1982, ob 20.30
Sodelujejo: Moški pevski zbor SPD „Vinko Poljanec“, Trio „Korotan“ s pevci SPD „Danica“ iz Št. Vida v Podjuni
Za ples igra „FRANZ“ — LIFE iz Labotske doline.

VEČER SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE

Prireditelj: SPD „Drabosnjak“ na Kostanjah
Kraj: Slavnostna dvorana v Vrbi
Čas: sobota, 10. 7. 1982, ob 20.30 uri
Nastopajo: Mladinska skupina iz Št. Lipša pod vodstvom Pepce Weiss. Folklorna skupina iz Globasnice pod vodstvom Marice Wautsche. Tamburaški ansambel iz Slovenjega Plajberka pod vodstvom Pavla Laussergerja.
Moški zbor SPD „Jepa-Baško jezero“ iz Loč pod vodstvom Aleša Schusterja.
Povezuje: dr. Reginald Vospernik

Sele

Kaj zmorejo pridne roke in dobra organizacija, je dokazalo letošnje selsko žegnanje. Športno društvo DSG Sele nudi vsako drugo leto poleg tradicionalnega plesa tudi bogat popoldanski kulturni spored. Letos so marljivi funkcionarji in prijatelji društva povabili v Sele znano folklorno skupino „France Marolt“ iz Ljubljane, nastopil pa je tudi domači mešani pevski zbor pod vodstvom Francija Čertova, trio Oraže iz Borovelj ter sosedje — Obirski ženski oktet pod vodstvom Valentina Polanška. Tokrat je mogel oktet nastopiti le v sestavi seksteta, ker sta bili dve pevki zadržani.

Šotor na Husovem je bil mnogo premajhen, da bi v njem lahko našli prostora vsi, ki so popoldne prišli in si ogledali odlični program. Pred šotorom so Selani postavili še nekaj miz in stolov, da so našli prostora tudi tisti, ki so prišli pozneje.

Nič manj ljudi pa se je zvečer veselilo in zabavalo ob zvokih ansambla Lojzeta Slaka s fanti iz Praprotna. Šele proti jutru, ko je utihnila glasba, se je polagoma izpraznil šotor, toda že zvečer je bilo na Husovem zopet vse živo, ko je igral za ples „Trio SEASONS“.

Kaj je bistvo naše kulture?

(Nadaljevanje z 2. strani)

Karl Müller (Inštitut za germanistiko na salzburški univerzi) v predavanju o konstituiranju avstrijske literature po letu 1945 in univ. prof. dr. Albert Berger (Inštitut za germanistiko na celovski univerzi) v predavanju o pojmu „Avstrijska literatura“.

O vidikih medijske didaktike in primerih za medijsko vzgojo (filmi, diapozitivi i. dr. v šolskem pouku) je predaval dr. Franz Hubalek, ravnatelj osrednje državne ustanove za izobraževalni film na Dunaju.

Na sporedu je bilo prvotno tudi predavanje o literarnem ustvarjanju koroških Slovencev, na žalost pa je predavatelj dr. Walther Nowotny, predsednik Zveze koroških pisateljev, zbolel.

Seminar je bil v poslopju ZG za Slovence; vodil ga je nadzornik Inz-

KULTURNI VEČER

Prireditelj: SPD „Bilka“ v Bilčovsu
Kraj: pri MIKLAVŽU v Bilčovsu
Čas: sobota, 10. 7. 1982, ob 20.30
Spored oblikujejo: Mešani in moški pevski zbor SPD „Bilka“ iz Bilčovsa
Po kulturnem sporedu prosta zabava. Igra znani ansambel „Alpski sekstet“ iz Podjune

FOLKLORNI VEČER

Prireditelj: SPD „Jepa-Baško jezero“ v Ločah
Kraj: pri Pušniku v Ločah
Čas: petek, 9. 7. 1982, ob 20.30 uri
Nastopa: Tamburaški ansambel SPD „Jepa-Baško jezero“ iz Loč pod vodstvom Erike Wrolich

Slovensko planinsko društvo Celovec vabi na
PLANINSKO SREČANJE Z ZILANI v nedeljo, 11. 7. 1982, ob 10. uri dopoldne na Poldniški planini (Poludniger Alm, 17.00 m). Na programu je tudi vzpon na bližnji razgledni vrh Poldnik, 1999 m). Na planini je gostišče. Do Poldniške planine je vozna pot za avtomobile.
Domačini Zilani nas bodo seznanili z njihovimi naravnimi lepotami in njihovim življenjem.
Da bomo lažje dosegli cilj, se bomo iz oddaljenih krajev zbrali ob 8. uri na parkirišču v Ločilu/Hart (Wurzenpaßgrill) in skupno nadaljevali pot.

Tudi udeleženci abiturientskega tečaja so zaključili svoje delo: nekateri bolj uspešno, drugi spet manj. Pred kratkim so se zbrali v celovski restavraciji „Volkskeller“, kjer so pri jedi in pijači — skupno z ravnateljem, mag. F. Brežjakom, s profesorji ter predsednikom NSKS, dr. M. Grilcem — proslavili zaključek 1. leta slovenskega abi-tečaja.

ko. Začetka seminarja se je udeležilo tudi zastopstvo Deželnega šolskega sveta s poslovodnim predsednikom Karlom Kircherjem in podpredsednikom Hansom Lindnerjem na čelu. Za udeležence in predavatelje seminarja je priredil deželni glavar Leopold Wagner sprejem. Seminar je trajal od četrtega, 1. julija, pa do sobote, 3. julija 1982.

Celovec

Na svoj redni občni zbor je vabil pevski zbor „J. P. Gallus“ v četrtek, 1. 7. 1982, v Slomškovem domu v Celovcu. Predsednik pevskega zbora je pozdravil med navzočimi častne goste, dr. Pavleta Zablatnika, dr. Janka Zerzerja, mag. Janka Merkača in gospoda Kunčiča.

Poročila odbornikov pričajo o tem, da je pevski zbor „Jakob Petelin-Gallus“ doživel v zadnjih treh letih precejšnjo krizo. Zbor so vodili v teh treh letih trije zborovodja, najprej Urhej Kassl, nato prof. Kampuš, nazadnje pa je zbor prevzel Janez Tratar. Ker zbor zaradi prehitre menjave zborovodij ni imel časa, da bi pripravil dober koncert, je več ali manj „spal“. Le v zadnjem letu in pol se je situacija nekoliko poboljšala. Pevski zbor „Jakob Petelin-Gallus“ je pripravil koncert, ki ga je tudi posnel na kaseti „Pozdravljena koroška domovina“. Letošnji sakralni koncert pa je bil dokaj uspešen. Višek v zadnjem letu pa je bil seveda obisk Slovencev iz Amerike, ki so tudi povabili pevski zbor za leto 1984 v Ameriko.

Po poročilih je sledila izvolitev novega odbora: predsednik Ivan Olip, podpredsednik Peter Sticker, tajnici Micka Demšar in Marija Starman, blagajničarki Marica Tischler in Marica Hartman.

Škofiče

Tudi letos je SPD „Edinost“ Škofiče udeleženo v okviru poletnih turističnih prireditev kar s tremi nastopi.

V soboto, 3. julija, je bil prvi. Tokrat so ga prenesli izven centra občine, in sicer na Suho. V gostilni Anderwald, pd. pri Oželnju, se je zbrala velika množica ljudi; med tujimi gosti tudi precejšnje število domačih poslušalcev predvsem iz Suhe in Pinje vasi.

Predsednik društva, Herman Jäger, je s pozdravnimi besedami otvoril dvojezično prireditev. Domači pevski zbor pod vodstvom Simone Pörtsch je zapel osem pesmi, ki so gostom zelo ugajale. Višek nastopa domačih ustvarjalcev pa je bila otroška skupina, ki jo vodi prizadevna učiteljica Marica Hartman. Skupina je zapela štiri pesmi

v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku. Poslušalci so otroke nagradili z močnim aplavzom. Ob koncu prireditve je nastopil še Trio Korotan iz Št. Vida v Podjuni, ki ga vodi Hanzi Kežar. Z ubranim sporedom in z dosledno dvojezično povezavo, je bil trio s pevci najlepši zaključek prireditve.

Prireditev je bila dvojezična, tako da so tuji gostje lahko spoznali ne samo slovensko pesem, temveč tudi jezik in zgodovino koroških Slovencev. Vse to so gostje sprejemali z veliko pozornostjo in razumevanjem. Tako je namen kulturnega večera v celoti uspel.

Obirsko

SPD „Obir“ je vabilo zadnjo nedeljo na drugi kolesarski izlet v Korte. Približno 40 mladincev se je zbralo ob 10. uri pri gostilni Kovač na Obirskem. Med številnimi modernimi kolesi, je tu pa tam kakšen udeleženec imel kolo, ki so mu včasih pravili „Waffenrad“. Kljub temu posestniki teh koles niso bili potrti, nasprotno, z vso vneemo so sledili ostalim udeležencem in marsikateri je do Železne Kaple prehitel kakšnega prijatelja. Tam se je kolesarjem še pridružila skupina iz Železne Kaple. Pot je vodila mladino nazaj na Obirsko, nato pa v Korte. Najmlajši so kot prvi pripeli do gostilne Muri, saj so „starejši“ udeleženci imeli težave s kondicijo in so se med potjo opomogli s kozarčkom vinca. Nekateri pa so le predolgo obsedeli in jih je kaznovala ploha, tako da so prišli k gostilni Muri mokri „od zunaj in od znotraj“. Višek tega izleta pa je bil seveda piknik pred koroško gostilno. Po teh napornih urah je udeležencem zelo dobro teknilo praženo meso in zlata kapljica. Ob 17. uri so se mladinci vrnili na svoje domove.

Reči moramo, da je ta kolesarski izlet vsem zelo uagajal — kljub velikemu naporu in raznim kondicijskim težavam.

ČESTITAMO

Marija Bevc iz Železne Kaple praznuje te dni 70. rojstni dan. Čestitamo!

Peter Korpič iz Kršne vasi pri Št. Lipšu praznuje svoj 55. rojstni dan. Čestitamo!

Ulrih Dobršek, pd. Hermanov oče iz Prible vasi praznuje te dni svoj 75. rojstni dan. Čestitamo!

Peter Dolinšek iz Lepene in Dragica Slanovc iz Lobnika sta si obljubila večno zvestobo. Vse najboljše!

Zgončevi mami iz Vogrč za 82. rojstni dan vse najboljše!

Marija Lubas, Sele-Šajda, praznuje svoj 60. rojstni dan. Čestitamo!

Tevžej in Friderika Mak iz Ho-diš sta praznovala srebrno poroko. Čestitamo!

Amalija Kosmač, Podroje pri Globasnici praznuje svojo 90. letnico. Iskreno čestitamo!

Vinko Schmied, Sele pri Klopincu, praznuje te dni svojo 80. letnico. Čestitamo!

Marjeti Ošina, pd. Bajdnovi mami iz Lepene pri Železni Kapli vse najboljše za 70. rojstni dan!

Franc Kruschitz iz Velinje vasi pri Bilčovsu je te dni praznoval svojo 90. letnico. Iskreno čestitamo!

Zvezni predsednik dr. Rudolf Kirchschräger je imenoval bilčovskega župana in predsednika Zveze slovenskih zadrug Hanzija Ogrisa, pd. Miklavža, za ekonomskega svetnika. Ob tem odlikovanju Hanziju Ogrisu iskreno čestitamo!

V Žitari vasi dve vrsti ljudi

(Nadaljevanje s 1. strani)

S 16 : 3 (EL) glasovi je občinski svet odklonil dvojezični otroški vrtec, zato pa bo občina plačala mesečno staršem, ki vozijo svoje otroke v druge vrtece 200.— šilingov.

Druge točke dnevnega reda so bile še šolske zadeve — prevoz otrok bo prevzela Marija Stern, za otroke iz šolskega okoliša Št. Primož občina ne bo plačala prevoza v Žitaro vas. Na dnevnem redu je bila tudi personalna odločitev na nastavitve bodoče delovne moči pri občini. Socialistična kandidatka niti vseh socialističnih glasov ni dobila. Pa tudi kriterijem ne odgovarja, ker slovenščine ne obvlada.

Strokovna šola za ženske poklice zavoda šolskih sester
Št. Peter 25, 9184 Št. Jakob v Rožu

OBJAVA

Po odloku Deželnega šolskega sveta je SPREJEMNI IZPIT za 1. razred 3-letne Strokovne šole za ženske poklice v zavodu šolskih sester v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu

v petek, 9. julija 1982, ob 9.30 uri

Interesentke naj prinesejo s seboj pisalne potrebščine in zaključno spričevalo.

Ker je v 1. razredu 3-letne strokovne šole za ženske poklice in v 1-letni gospodinjstvi šoli prostih še nekaj mest, imajo možnost prijave tudi še tiste, ki so rok vpisovanja zamudile.

Vodstvo šole

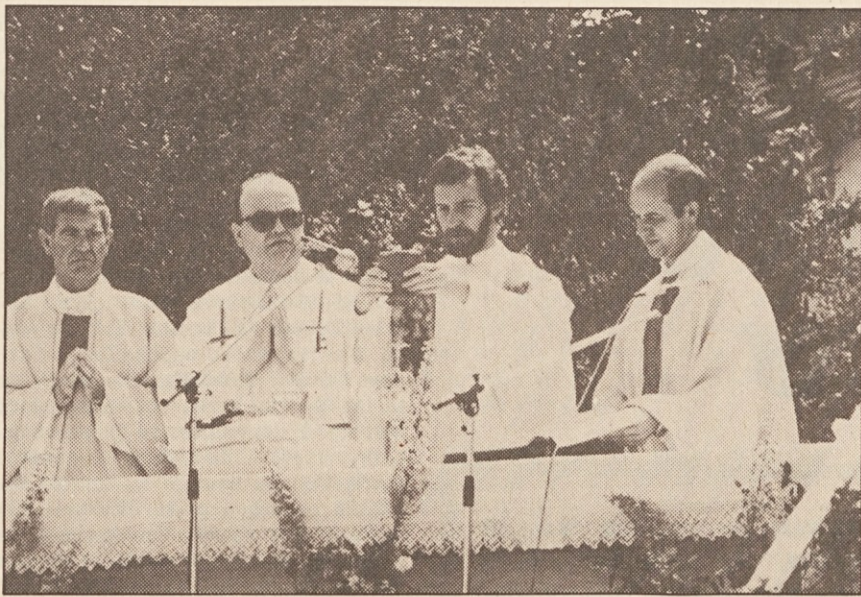
Nova maša v Št. Lipšu

V Št. Lipšu se je minulo nedeljo zbrala ogromna množica ljudi, ko je Jozej Marketz obhajal svojo prvo sveto mašo. Od blizu in daleč, staro in mlado — vse je šlo v Št. Lipš. Nad 2000 prijateljev, znancev in tudi tujih ljudi je skupno z novomašnikom slavilo ta veliki dan.

Novomašni pridigar Peter Sticker, župnik na Pečnici, je dejal, da se človek naših dni često boji sveta. „Tehnika in napredek, v katere je prejel tako rad veroval, mu uničujeta življenjski prostor. Kar mu je prej obljubljalo raj, se mu je pod roko sprevrglo v grozečo moro.“ In v ta negativni odnos do sveta mora kazati duhovnik. „Oznanjati mora, da je svet božje stvarstvo, da nam je podarjen. In ko doživljamo svet kot dar in nalogo, se mi kaže v čisto drugačni luči.“

Novo mašo so olepšali šentlipški cerkveni zbor, mladinski (vodi Irena Brežjak) in otroški zbor (vodi Pepca Weiss) prav tako iz Šentlipša.

Na predvečer se je novomašnik Jozej Marketz poslovil od doma. Pred 25 leti se je poslavljaval od doma prav tako v Št. Lipšu, župnik Florijan Zergoi, danes župnik v Kazazah. „Danes se poslavljajš od

Z desne na levo: novomašni pridigar Peter Sticker, novomašnik Pepej Marketz, Florijan Zergoi in Viktor Omelko

svoje domače hiše,“ je dejal Florijan Zergoi. „Kolikokrat si se poslavljaval od svojih dragih domačih in se zopet vračal. Tu si se odločil, da boš daroval svoje mlado življenje Gospodu in ljudem. Poslavljaj si se, ko si šel v Indijo, poslavljaj si se, ko si šel kot diakon misijonarit v Ekvador. Toda današnje slovo je nekaj posebnega. Danes se poslavljajš od svojih dragih domačih kot novoposvečeni duhovnik, da se boš posvetil večji družini, vernikom. Na pot k oltarju in na tvojo duhovniško pot ti dajem s seboj željo, prošnjo in spodbudno besedo, da bi našel povsod odprta vrata in odprta srca, da bi šentlipške farane in vse navzoče vedno vključeval v svojo molitev in daritev svete maše. Nazadnje pa še

spodbudno besedo: ne boj se, naj pride, karkoli hoče. Gospod je s teboj!“

Od novomašnika pa se je poslovil tudi domači župnik Miroslav Ostrovsky. Jozeju Marketzu je zaželel mnogo optimizma, ljubezni, vztrajnosti in uspehov pri oznanjevanju evangelija in dela, ki ga čaka. Novomašniku je predočil delo duhovnika, ki je v družbi temeljita naloga, za katerega ni nobenega nadomestila.

Slovo od novomašnika pa so končno vzeli tudi zastopniki šentlipške mladine, farnega sveta ter zastopnik občine, kot tudi vsi šentlipški farani. Cerkevni, mladinski in otroški zbor pa so novomašniku zapeli.

PISMA BRALCEV

Dragi urednik!

Nekateri Slovenci, ki berejo Kleine Zeitung, verjamejo, kar je v njej napisano in da je Kleine Zeitung nam Slovenecem naklonjena. Vsak lahko sam sodi in se prepriča, kako objektivna je Kleine Zeitung. Pisal sem pismo bralca in ga poslal dne 14. 6. t. i. KTZ, KZ in VZ. KTZ je dne 19. 6. pismo bralca v celoti objavila, KZ pa šele dne 22. junija. Po mojem KZ ni hotela objaviti prej, ker smo dne 20. junija ponovno vabili na Pasijon. To bi bilo mogoče nekaterim preveč, da bi KZ delala propagando za Slovence. Vemo, od koga je Stritzl dobil odlikovanje. Vrhu tega pa KZ moje pisma ni objavila v celoti. Zato objavljam celotno pismo v NT. Zadnjega dela, ki smo ga natisnili polkrepko. KZ ni objavila.

Passion in Köstenberg!

Der slowenische Kulturverein „Drabosnjak“ in Köstenberg hat am 29. und 30. Mai d. J. nach 50-jähriger Versenkung das seit 1826 als traditionell geltende Passionsspiel von Andrej Šuster

Drabosnjak wieder aufgeführt. Natürlich dem einen zur Freude, dem anderen zum Leid. Der slowenische Kulturverein und dessen Mitglieder sind so manches gewohnt. Sei es an Drohanrufen oder anderen Schikanen. Denn bis heute ist noch keine Veranstaltung ohne Stärkung verlaufen und wir hoffen, daß man wenigstens beim Passionsspiel von Störungen Abstand nehmen würde. Leider haben wir uns wieder einmal getäuscht. Aus Notwendigkeit mußten wir Hinweistafeln zum Parkplatz und zum Spielort anbringen. Unsere Ordner, Aufsichtspersonen, mußten leider im Bereich Köstenberg feststellen, daß nach einer halben Stunde nach dem Anbringen die Hinweistafeln zerfetzt am Boden lagen. Im Bereich Oberjeserz hat man den gleichen Vandalismus feststellen können. Wie uns Besucher nach der Veranstaltung erzählt haben, gab es einige Einheimische, die es zur Ehre zählten, daß sie die Auskunft bewußt falsch angaben und die Besucher in eine ganz andere Richtung schickten. Trotzdem sind diese Besucher zu unserer Veranstaltung gekommen. Die Meinung der Besucher war, daß solche Methoden nur von Leuten ausgedacht werden können, die kein gutes Verhält-

Iščemo snažilko, ki bi jo zaposlili nekaj ur dnevno ali pa po dogovoru. Čas in plača po dogovoru. — Družba sv. Mohorja, tel. št. 0 42 22 - 56 5 15-21.

nis zur Kultur haben und denen eine gewisse Allgemeinbildung fehlt. Die Empörung war dementsprechend. Es ist so „wer einem anderen eine Grube gräbt, fällt selbst hinein“. Ohne unser Zutun haben sich diese Leute selbst disqualifiziert und der breiten Masse gezeigt, wessen Geistes Kinder sie sind. Nur Neid und Haß kann einen Menschen soweit bringen. Wir kennen die Vorfahren dieser Vandalen. Wir fragen uns, wo bleibt die Glaubwürdigkeit, wenn man immer wieder sagt: Wir wollen in Frieden zusammenleben.

Janez Lesjak,
Razgledna promenada, Vrba

Opomba uredništva:

Veseli smo, če lahko objavimo pisma bralcev. Radi pa bi opozorili, da v posameznih prispevkih izraženo mnenje ni nujno tudi mnenje uredništva.

Andrej Mičej – 70 let organist

V nedeljo, 4. julija, je Andrej Mičej, ustanovni član „Danice“ in prvi dirigent zbora praznoval izredno obletnico — 4. julija 1912 je prvič sedel kot cerkveni organist za šentviške orgle in od tedaj naprej je vsako nedeljo, pozimi in poleti, v miru in vojni orglal Bogu v čast in ljudem v veselje. 70 let orgljanja, vodenje cerkvenega zbora — nekaj takega je v današnjem, zbezanem času skoraj nepojmljivo. Če pa vemo, da je Andrej Mičej že v rani mladosti oslepel, se izučil v Celovcu ščeparstva in tudi orgljanja in dirigiranja in da je vseskozi bil stebber slovenskega cerkvenega in posvetnega petja v šentviški fari in okolici, potem zadobi vse njegovo delovanje pečat ne-

zlomljive življenjske volje. Andrej Mičej pa je tudi kot samo-

stojni podjetnik stal trdno v življenju in nič ga ni strlo. Kdor pozna njegovo življenjsko pot,

bo vedel, da je to ep o velikem možu.

V nedeljo so se farani zbrali v šentviški cerkvi in skupaj z domačim župnikom Francem Krištofom, zborom in organistom Andrejem Mičejem najprej darovali mašo, pri kateri je pel cerkveni zbor. Hanzej Kežar, Mičejev naslednik kot zborovodja in organist v šentprimoški cerkvi je sedel za orgle. Po maši pa so na Mičejevem domu proslavili veliki jubilej slepega organista Andreja Mičēja. Župnik Franc Krištof se mu je zahvalil za orgljanje in mu predal darilo.

Pred kratkim je Andrej Mičej, on je v 90. letu, prestal težko operacijo. Zato upajo vsi šentvidčani, njegovi domači in prijatelji, da bo organist Andrej Mičej čimprej ozdravel in kaj kmalu sedel za orgle, potegnili registre in zbral okoli sebe zbor. Vsi mu želijo zdravja, božjega blagoslova in še na mnoga leta. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Našega tednika.

GOST V NAŠEM TEDNIKU

Nežika Kert:

Če bi le imela dovolj časa . . .

Nežika Kert je rojena v Podlogu pri Suhi in pride iz škrjančeve družine. Ljudsko šolo je obiskovala na Suhi, glavno šolo pa v Pliberku. Ko je uspešno opravila učiteljske, je pet let učila v Libučah, nato pa se je »vrnila« na pliberško glavno šolo, kjer še danes poučuje nemščino, slovenščino, risanje in po potrebi še marsikaj drugega. Letos je tudi praznovala 25-letnico učiteljskega poklica. Poročena je v Nonči vasi z možem Mirkom. V lepi hiši živi s petimi otroki, štirje že obiskujejo Slovensko gimnazijo, zadnja pa bo letos vstopila v ljudsko šolo. Nežika Kert pa ni le znana kot izvrstna učiteljica, marveč tudi kot neutrudna kulturna delavka.

Naš tednik: Gospa Kert, znano je, da iz srca radi požete. Zakaj?

Nežika Kert: Ljubezen do petja imam po mami. Doma smo vedno peli, ob vsaki priložnosti. Danes pa poskušam ta biser, slovensko pesem, izročiti mlajšim in tudi svoji družini in kakor zgleđa, uspešno. Ker tudi moj mož poje, ni bilo težko, da so se še otroci navdušili za petje slovenskih pesmi. Lepo je, če ob večerih pri mizi zapoje cela družina.

pri zboru 13 deklet in vse so s srcem pri delu.

Naš tednik: Ali s tem hočete reči, da slovenska mladina na Koroškem premalo poje?

Nežika Kert: Na vsak način. Na žalost petje v družinah in na vasi močno nazaduje. Predvsem stare narodne pesmi gredo v pozabo. Slovenska pesem pa ne sme umreti, odgovornost leži seveda pri mladini.

Naš tednik: Kakšne uspehe in kakšne težave imate z Vašim zborom v Nonči vasi.

Nežika Kert s svojim dekliškim zborom iz Nonče vasi

Naš tednik: Pojete tudi pri kakem zboru?

Nežika Kert: Da, pojem pri „Podjuni“. Edine težave imam s časom, ki mi na vseh koncih in krajih primanjkuje. Vaje in nastopi pač zahtevajo svoj čas, tako da ga za družino že skorajda premalo preostane. Žrtvujem pa ga rada, ker me petje veseli.

Naš tednik: Nekaj časa tudi že vodite dekliški zbor iz Nonče vasi?

Nežika Kert: Zbor smo ustanovili lansko leto v jeseni. Dekleta sama so prišla in me prosile, če bi jih lahko naučila kakšno pesem. Čeprav nimam boljše glasbene izobrazbe kot vsak drugi učitelj, sem se lotila tega dela. Delo me zelo veseli, ker lahko posredujem mlajši generaciji narodni zaklad, v obliki slovenske pesmi. Trenunto je

Nežika Kert: Naša skrb niso uspehi. Sicer smo imeli letos že 7 nastopov, ndr. v Tinjah ob obisku škofa, kljub temu pa pojemo predvsem iz veselja. Z zborom nimam nobenih težav. Skrbi me le, da v Nonči vasi ne najdemo osebe, ki bi vodila otroški zbor.

Naš tednik: Kaj nameravate oz. kaj si želite za bodočnost?

Nežika Kert: Predvsem si želim več časa. Na drugi strani pa hočem vodstvo zbora predati mlajši osebi, čeprav iz srca rada delam s temi dekleti. Nočem namreč, da bi le posamezni delali v prid slovenskemu narodu, sem tako rekoč za „decentralizacijo“. Hočem, da bi mladina postala še bolj aktivna in se še bolj zavzemala za narodno življenje koroških Slovencev.

Naš tednik: Hvala za pogovor.

Rihard Grilc

DAROV ZA TISKOVNI SKLAD

N. N. Blato 20.—, N. N. Blato 20.—, Aleks Lutnik, Blato 20.—, N. N. Blato 20.—, Franciska Mlinar, Blato 20.—, Marta Kreutz, Blato 120.—, Franc Riedl, Nonča vas 70.—, Štefan Hudobnik, Nonča vas 30.—, Franc Buchwald, Nonča vas 20.— Nežika Kert, Nonča vas 20.—, Marija Buchwald, Nonča vas 20.—, Leopold Cvefl, Nonča vas 40.—, Alojz Müller, Čirkovče 20.—, Hilda Opetnik, Čirkovče 50.—, Maks Piko, Vidra vas 20.—, N. N. Vidra vas 20.—, Terezija Kužnik, Vidra vas 20.—, Ludvik Krasnik, Dob 120.—, Jože Možina, Dob 70.—, Ciril Opet-

nik, Dob 20.—, Simon Trehtar, Dob 10.—, Marko Trampuš, Dob 70.—, N. N. Brege 50.—, Marija Trinkaus, Vogrče 20.—, Marija Wutte, Vogrče 20.—, Manfred Krainz, Vogrče 20.—, Marija Petrovnik, Vogrče 50.—, Jožko Koncilija, Vogrče 20.—, N. N., Vogrče 20.—, Marija in Hubert Zidej, Vogrče 15.—, Mihael Lubas, Vogrče 50.—, Alojz Vauti, Replje 20.—, Avgust Eberwein, Replje 20.—, Anton Jop, Replje 20.—, Herman Grm, Nonča vas 20.—, Leopold Cvefl, Nonča vas 20.—, Marija Pahtev, Pliberk 20.—, Elise Leben, Drveša vas 20.—, Marija Valeško, Drveša vas 20.—, N. N., Drveša vas 70.—, Jože Logar, Konovec 20.—, Janez Snedec, Ponikva 50.—

Dr. Luka Sienčnik predaval v klubu »Iniciativa«

LUTERANSTVO V CELOVCU

Na Koroško je luteranstvo prišlo po dveh poteh. Na eni strani preko Visokih Tur naravnost iz Nemčije, predvsem Sachsonske, delno prav iz Eisleben, domovine Lutra, potom od tam došli rudarjev, ki so delali v Turah, Melski dolini in Gmündu (Sovodnjah). Na drugi strani se je nova vera vnašala preko plemstva, predvsem njene mladine, ki se je šolala v luteranskih krajih Nemčije in trgovcev. Zato ni čuda, da se je na Koroškem luteranstvo po Gornji Koroški, z Beljakom vred, najprevo razširilo. Nadalje v Velikovcu, za tiste čase pomembnem trgovskem središču.

Koroško plemstvo, katerega mnogi so se že leta 1540 javno priznali k protestantizmu, pa je z vsemi sredstvi vplivalo na podložnike. Velik vpliv je imelo tudi pri nastavljanju uradnikov, kar je zelo pospeševalno vplivalo na razširitev luteranstva, ker s tem, da so luterani imeli uradnike in župane, so lahko kar uradnim potom odvzemali cerkve in s tem premoženje, ki je z njimi bilo povezano. Posebno lahko se je to napravilo, če cerkve niso bile po rimsko-katoliških župnikih zasedene, kar se je za časa pogostih turških vpadov dostikrat dogajalo.

Lebinger pravi, da je Celovec začetkom 16. stoletja bil nepomembno mesto. Šele, ko je cesar Maksimilian I., 24. aprila 1518, mesto dal stanovom, se je Celovec začel razvijati. Stanovi so v, po požaru povsem opustošeno mesto, poklicali nemške rokodelce ter pozidali utrdbe. Celovec je postal „prsto“ mesto, kjer je vsak domačin ali inozemec lahko trgoval. Inozemskim in nemškim meščanom so kmalu sledili „windisch“ prebivalci, ki so večinoma imeli podrejene službe: obrtniki, dniarnji, služničad (tako je zapisano v protokoli mestnega sveta in krstnih knjig.) Vsi ti so bili še bolj podvrženi vplivom „der besseren Klasse“ (boljših slojev). Velikega pomena za širjenje luteranstva so bili tudi številni v „windische Sprache“ prestavljeni luteranski spisi, ki so jih financirali in širili posamezni koroški plemiči.

N. Lebinger pravi, da je „Johann von Ungnad Freiherr zu Sonneg, deželni

»Luteranstvo v Celovcu« — tako se je glasila tema predavanja, ki ga je imel zadnji ponedeljek zvečer dr. Luka Sienčnik v slovenskem klubu »Iniciativa«. Kot je predavatelj povedal, uporablja zavestno pojem »luteranstvo«. Predniki koroških Slovencev, ki so se izrekli za Lutherja, za to veroizpoved niso uporabljali pojma »protestantizem«, marveč »luteranstvo«. Koroški Slovenci smo v bistvu malo informirani o tej dobi. O dobi, ki je za naš narod velikega pomena: če pomislimo samo na Primoža Truberja ali Dalmatinovo biblijo. Zato smo se tudi odločili, da objavimo izvlečke tega predavanja.

glavar Štajerske, ki je kot vnet pristaš luteranstva, povelja deželnega kneza, izdana proti širjenju luteranstva, večkrat obšel in vsled tega bil odstavljen ter izgnan iz države, skupno s svojim bratom Andrejem v Wirtenbergu ustanovil svojo tiskarno.“ Temu je za dodati, da je Johann von Ungnad na Koroškem imel svoja velika posestva in je s tem ravno na Koroškem igral posebno vlogo. Bila sta to grad Ženek pri Dobri vasi, torej sredi slovenskega ozemlja in grad Waldenstein v Labotski dolini.

Za nas koroške Slovence pa je zanimivo še eno poročilo. Zgodovinar F. Reischer pravi, da je leta 1566 na Koroškem bilo že 26 katoliških župnikov, ki so pred deželnim knezom podpisali, da se priznajo k evangeljski veroizpovedi. Zelo verjetno pa je, da je še mnogo več katoliških duhovnikov bilo takih, ki so po duhu bili že luteranci, a se iz strahu pred cerkveno oblastjo k temu niso upali javno priznati.

Če upoštevamo, da se je vse to dogajalo v dobi, ko je slovenski narod bil še poln uporniškega duha, saj je vsem starejšim bil še v živem spominu veliki kmečki upor iz leta 1515, ter, da je nižja slovenska duhovščina že vedno sta-

la ob strani naroda, mislim, da se ne motim, če trdim, da je predvsem slovenska duhovščina bila, ki je iz protesta proti kruti cerkveni hierarhiji, izstopala iz stare in vstopala v novo vero. Oni so bili, ki so po župniških in mežnarijah učili brati in pisati, da so se verniki mogli posluževati slovenske protestantske literature.

Koroški zgodovinar Heinrich Hermann pravi, da se Martin Knorr, ki je zaradi pomanjkanja domačih duhovnikov bil imenovan za vikarja v Celovcu, kmalu po letu 1560 ni čutil več od gosposvetskega dekana odvisnega vikarja, temveč pastirja novo ustanovljene luteranske župnije. Že leta 1563 je zadnji večerjo delil v nemškem jeziku. Za to svoje cerkvenopravno nedovoljeno dejanje je zaslobo imel v Burggrafu Augustu Paradeiserju.

Norbert Lebinger pravi, da je Martin Knorr po Ferdinandovi smrti, 25. julija 1564, v cerkev dokončno uvedel luteranstvo. Dne 3. septembra 1563 so se luterani polastili cerkve pri Svetem Duhu. Katoliška oblačila so od tam pustili prinesiti v mestno ali farno cerkev.

Luterani pa niso dolgo čakali in za-

sedli so tudi mestno cerkev Sv. Egidija.

Zanimivi so tudi razgovori in sklepi med koroškim deželnim odborom in magistratom mesta Celovec o tem, kdo naj bi uporabljal ravnokar dograjeno „Dreifaltigkeitskirche“ (Cerkev Sv. Trojice, sedanjo stolnico). Ker je cerkev pri „Svetem Duhu“, ki se je doslej uporabljala za slovensko bogoslužje, bila v zelo slabem gradbenem stanju, je „Koroški deželni odbor leta 1594 sklenil, da cerkev podere. Zato izgleda, da je za slovensko bogoslužje namenil novo cerkev. Vsled ugovora magistrata, ki je proti temu imel vsemogoče krščanske pomisleke, se je porušitev cerkve opustila. Še nadalje, do zopetne vpeljave krščanstva, je služila kot slovenska župnijska cerkev. Cerkev „Der heiligen Dreifaltigkeit“ pa izgleda, da je postala stanovska cerkev in da so v njej bogoslužje opravljali stanovski pridigarji.

Namen deželnega odbora, da bi svojo največjo in najlepšo cerkev izročil Slovincem v uporabo, dokazuje, da so Slovenci v mestu morali biti v veliki večini. A kljub temu se moramo danes, če merimo z današnjimi merili, tej nameri čuditi. Razumeli pa bomo to, če vemo, da je tedaj v podeželju pri določitvi deželnih poslancev, imelo plemstvo odločilen vpliv in to je bilo večinoma luteransko.

Njim pa trenutno ni šlo toliko za narodnost, kot za vero ali pa mogoče celo za prikrit odpor proti habsburško-katoliški hierarhiji, ki je tudi na nje gosposdarsko pritiskala. Konec koncev pa se je tudi deželni odbor sodaliziral s celovškimi burgarji v misli, da je za slovenske luterane tudi mala, že razpadajoča cerkva pri „Svetem Duhu“ zadosti dobra. Nacionalno zmerni so torej tudi tedaj v deželnem odboru morali popustiti.

Ker je slovenski pomožni duhovnik Gotscheer, ki je v Celovec prišel na prošnjo mestnega župnika Martina Knorra, verjetno zaradi neurejene plače, kmalu spet odšel, so slovenski meščani in kmetje Celovca ter kmetje okolice, leta 1571 pri deželnem odboru zaprosili, da bi jim še nadalje pustil Antona Leban-a, ki je, kakor kaže, po odhodu Gotscheerja tega nadomestoval. Deželni odbor je bil pripravljen tej prošnji ustreči, če je predikant za to službo usposobljen. V mesto so poklicali Hansa Faschanga, župnika Čajnča (Tultschnig), da ga je izprašal. Kaže pa, da izpit ni zadovoljivo izpadel, ker o Lebanu ni več govora.

Nato se je deželni odbor 18. marca 1572 sestal s sodnikom in mestnim svetom, da se z njimi pogovori o plači slovenskega pridigarja. Ko je magistrat za njegovo vzdrževanje obljubil zadostno vsoto denarja ter prosto stanovanje, se je v špitalski cerkvi Svetega Duha nastvil Gregor Faschang za pridigarja v slovenskem jeziku. Naloga mu je bila, da isti cerkveni red, ki ga predikantje opravljajo v mestni farni cerkvi, uvede tudi on v cerkvi Svetega Duha v slovenskem jeziku.

garja v slovenskem jeziku. Naloga mu je bila, da isti cerkveni red, ki ga predikantje opravljajo v mestni farni cerkvi, uvede tudi on v cerkvi Svetega Duha v slovenskem jeziku.

Pridigar „Pri Svetem Duhu“ je torej bil mestnemu župniku nekako dodeljen, da oskrbuje slovenske prebivalce mesta in okolice, ki so s tem bili njegovi župljani. Svojo službo je opravljal neodvisno od mestnega župnika. Le on je redno ali doma ali v cerkvi „ad sanctum spiritum“ krščeval otroke svoje fаре, prinesel svojim bolnikom zadnja tolažila in jih pokopal na svojem pokopališču „Pri Svetem Duhu“.

Do leta 1583 so se krsti in pogrebi slovenske župnije vpisavali še v seznam mestne cerkve. Najkasneje od tega leta naprej pa je pridigar „Pri Svetem Duhu“ imel tudi lastne matične knjige.

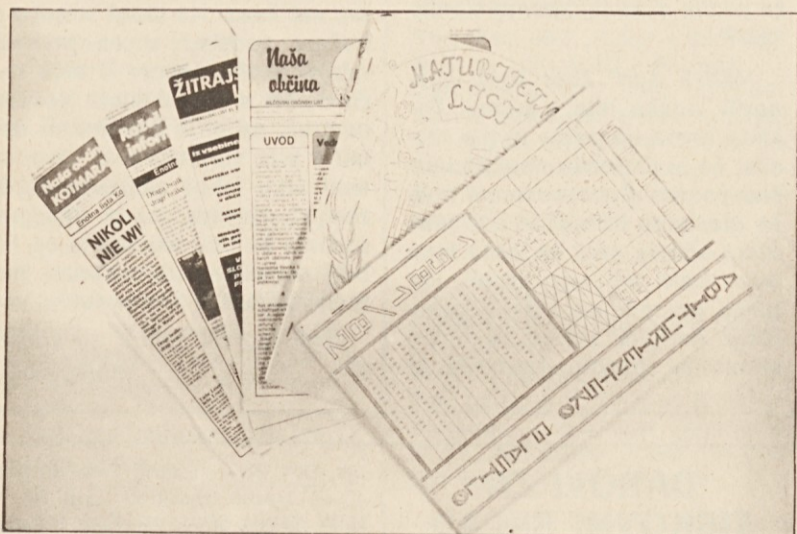
Plače so pridigarji dobivali delno od stanov, delno od magistrata ali tudi iz ustanov, ki so bile namenjene za vzdrževanje katoliških duhovnikov.

Medtem, ko je deželni odbor plačo mestnega župnika leta 1582 povišal na 350 gld in diakonovo na 200 gld, je magistrat do slovenskega pridigarja Gregorja Faschanga, bil še nadalje skopuški. Kljub stalnim prošnjam za povišanje plače, mu je magistrat plačo od dosedanjih 60 gld, ki so mu, potem ko mu je dekan odvzel dotedanja volila, na plači še ostali, povišal na 150 gld ter 10 gld za kurjavo. O stanovanju, obljubljenem na sestanku pri deželnem odboru, 18. marca 1572, ni več govora. Opaziti je torej splošno zapostavljanje slovenskega pridigarja. Vzrok temu bi videl samo v tem, da je slovenski pridigar imel opravka s preprostim slovenskim ljudstvom in pri tem sam ostal preprost, nikdar stremeč po višjem, povezan le s svojimi verniki. Da je Gregor Faschang moral biti takšen tip človeka, bi sklepal po tem, da je kljub svoji nizki plači, živel je skoroda v revščini, tako dolgo, celih 18 let, do svojega pregnanstva po katolikih, ostal pri svojih slovenskih vernikih.

Medtem, ko so nemški pridigarji finančno kar dobro izhajali, saj so k dobrim plačam, za svoje delovanje od premožnih meščanov dobivljali še lepa darila in druga priznanja tako, da so si mogli celo lastne hiše zidati, je slovenski pridigar bil vedno v denarni stiski. Pri mestnem sodniku in mestnem svetu si je moral izposojati denarje, ki pa so se naknadno morali vedno spet odpustiti.

Prisiljeni so torej bili k večnemu prosjačenju in ponižanju. Ali v tem ne moremo slutiti namen? V tej njegovi stalni odvisnosti, se je magistrat slovenskega pridigarja hotel držati krotkega in nezahtevnega, kateremu je vsaka misel na odpor bila tuja.

Listi, listi, listi . . .

Enotne liste v občinah Žitara vas, Bilčovs, Rožek in Kotmara vas so svojim občanom zopet pripravile informativne liste, ki jih seznanjajo z važnimi dogodki in z delom v občini.

Najobširnejši je tokrat Žitarski list, ki poleg informacij iz občinske sobe prinaša obširno poročilo o podijski diskusiji, ki jo je organiziralo SPD „Trta“ 8. maja letos v Žitarski ljudski šoli. Okoli 200 ljudi je tedaj prisostvovalo diskusiji o „Vredno-

sti dvojezične vzgoje“. Trta je skupno s Komitejem za dvojezičnost povabila strokovnjake, ki so diskutirali s starši in s prizadetimi o potrebi in pomembnosti dvojezične vzgoje. Prav tako list prinaša vrsto drugih zanimivosti, kot praznovanje 70-letnice SPD „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni, pogovor z novomašnikom Jožejem Marketzem in drugo.

Naša občina — informativni list EL Bilčovs prinaša pred-

vsem kroniko SPD „Bilka“ v Bilčovsu, ki letos praznuje 70-letnico obstoja. Seveda pa tudi tu ne manjka drugih informacij.

Rožeške informacije obširno poročajo iz kulturnega življenja občine. EL Rožek pa informira svoje občane tudi o zadnji občinski seji. Opis zgodovine posameznih hiš v Rožeku list popestruje. „Naša občina Kotmara vas“ pa ima poleg informacije o zadnji občinski seji tudi obširno poročilo o prireditvi „Gorjanec“, ki so 16. maja letos vabili v kotmirško osnovno šolo na proslavo in razstavo o izgonu koroških Slovencev in drugih nacističnih nasiljih.

Tudi letošnji maturantje Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu so pripravili list, v katerem je zbrano vse tisto, kar so si v teku gimnazijskih let najbolj zapomnili.

Svoje glasilo pa so izdali tudi absolventi slovenskega abiturientskega tečaja. Svojemu razredniku, ki ga cenijo in spoštujejo, so posvetili te vrstice, ki jih objavljamo. Seveda pa je v listu še mnogo drugih zanimivih stvari.

Bil razrednik on je naš, računati znal kot oče naš.

„Mit kleinstem Aufwand die besten Erfolge erzielen“, bila njegova je deviza, čeprav je danes gospodarska kriza.

„Mir brauch' ma kane Filosofn“ večkrat je dejal, nato pa že z gospodarsko materijo je nadaljeval.

Ko smo vežbali na kompjuterjih, je mislil da se bo spočil; a izkazalo se je drugače: po obrazu večkrat pot mu lili, ker je vedno tako živčen bil!

Včasih kdo mu je nagajal, pa je kar iz kože uhajal. Marsikdo mu ni ugajal, če je namesto v šolo kam drugam zahajal.

Na ekskurzijo v Begunje nas je vodil, lušten bil, in pokazal, da študentskih navad še ni odložil.

V požiranju zelo spreten bil je bos, tako, da nobeden od nas mu ni bil kos.

Uspešno nas do cilja je prignal — samo dva je pocetjal in jih knjžil na G + V (Gewinne + VERLUSTE)

(Po dolgi pavzi se je ena deklica spet odločila hoditi v šolo in ga tako spravila iz zadrege???) in hitro on preknjžil jo na „außerordentliche Ertääähge!“)

od petka, 9. julija 1982

do četrta, 15. julija 1982

AVSTRIJA

TV

LJUBLJANA

1

SOBOTA, 10. julija: 9.00 Poročila — 9.05 Italijansčina — 9.35 Francoščina — 10.05 Ruščina — 10.35 Mi — 11.05 Maske, plesi in demoni — 11.25 Arheologija svetega pisma — 11.55 Nočni studij — 13.00 Poročila — 15.15 Kodoni — 17.00 Gradbišče — 17.30 Fliper — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dva krat sedem — 18.30 Gioacchino Rossini — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Popej — 20.15 Sapica kanadske kune zlatice — 21.55 Izraelske rože — 22.30 Poročila.

NEDELJA, 11. julija: 11.00 ura tiska — 11.25 Toper potuje — 16.45 Listamo v slikanici — 17.15 Ježeva obleka — 17.15 Nils Holgerson — 17.40 Helmi — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Avstrijska ljudska glasba — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Finale nogometnega prvenstva — 21.45 Šport — 22.00 Poročila.

PONEDELJEK, 12. julija: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 TV kuhinja — 10.00 Latinščina — 10.15 Angleščina — 10.30 Toper potuje — 11.45 Po naročilu — 12.30 Otroci učitelja H. — 13.00 Poročila — 15.00 Finale nogometnega prvenstva — 16.35 Od večera do jutra — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Glej točno — 17.30 Nekoč je bil ... človek — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pustolovščina divjine — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport ob ponedeljkih — 21.05 Kaz in co. — 21.50 Šport — 22.20 Poročila.

TOREK, 13. julija: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Italijansčina — 10.00 Latinščina — 10.15 Angleščina — 10.30 Sapica kanadske kune zlatice — 12.05 Color classics — 12.15 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 15.00 Obala falotev — 15.50 Potujoča Avstrija — 16.35 Popej — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Tudi hec mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Nečak iz Amerike — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 20.15 Teleobjektiv — 21.00 Človek — 21.45 Drevo pozabljenega psa — 23.00 Poročila.

SREDA, 14. julija: 9.00 Poročila — 9.05 Tudi hec mora biti — 9.35 Francoščina — 10.05 Latinščina — 10.20 Angleščina — 10.35 Črno na belem — 12.00 Očetje oblek — 12.15 Teleobjektiv — 13.00 Poročila — 15.00 Kri in slava — 16.00 Višek kariere — 17.00 Zmaj in jajce — 17.30 Pinokijo — 17.55 Za

lahko noč — 18.00 Policijski inšpektor 1 — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 20.15 Slon se močno moti — 22.00 Gitarra latina 82 — 22.50 Poročila.

ČETRTEK, 15. julija: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Latinščina — 10.15 Angleščina — 10.30 Upor ob kačji nogi — 12.00 Moja prva ljubezen — 13.00 Poročila — 15.00 Moja gejša — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Slike naše zemlje — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Prosim k mizi — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kakor pač Bogu ugaja — 21.15 George Gallup — 22.00 Šport — 23.00 Poročila.

PETEK, 16. julija: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Latinščina — 10.15 Angleščina — 10.30 Slon se močno moti — 12.15 George Gallup — 13.00 Poročila — 15.00 Velika ljubezen gospe Caroline — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Wombli — 17.30 Matt in Jenny — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pan-optikum — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kriminal-XY — 21.20 Tako ali tako je življenje — 22.30 Nočni študij — 23.35 Kriminal-XY — 23.45 Poročila.

2

SOBOTA, 10. julija: 15.30 Koncertna ura — 17.15 Dežela gor — 18.00 Dva krat sedem — 18.30 Slučaj za ljudskega odvetnika — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Nogometno prvenstvo — 22.05 Vprašanja kristjanov — 22.10 Mesto v strahu — 23.30 Poročila.

RADIO CELOVEC
SLOVENSKE ODDAJE

Petek, 9. julija:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Vrbsko jezero.

Sobota, 10. julija:

09.00—09.55 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Nedelja, 11. julija:

07.05—07.35 Duhovna misel — Naj pesmica naša darilo vam bo.

NEDELJA, 11. julija: 17.00 Nobeno jajce ni drugemu podobno — 17.45 Simon in Garfunkel — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 Zvezna vrata — 22.00 Brez žoge in brez mreže — 23.30 Šport — 23.45 Poročila.

PONEDELJEK, 12. julija: 19.00 Znanje danes — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Onedin-linija — 21.05 Šiling — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Kot biseri v rožnem vencu — 0.05 Poročila.

TOREK, 13. julija: 18.00 Orientacija — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Rdečo-belo-rdeči kviz — 21.03 Dallas — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

SREDA, 14. julija: 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kavarna Central — 21.05 Prizorišča svetovne literature — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Faust.

ČETRTEK, 15. julija: 18.00 Potovanje po Avstriji — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Dalli-dalli — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

PETEK, 16. julija: 18.00 Galerija — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Velike reke — 21.00 Očarljive raziskave — 21.20 Politika ob petkih — 22.20 Lov na kompjuter — 23.55 Poročila.

1

PETEK, 9. julija: 16.00 Poročila — 16.05 SNP — 18.05 Pihalni orkestri — 18.35 Obzornik — 18.45 Pot v prihod.

Ponedeljek, 12. julija:

14.10—15.00 Koroški obzornik. — Zbori pojo.

Torek, 13. julija:

09.30—10.00 Pisani svet.
14.10—15.00 Koroški obzornik — Minute z ... — Zanimalo vas bo.

Sreda, 14. julija:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Da jih ne pozabimo. — Za starejše letnike.

Četrtek, 15. julija:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Spominjamo se.

— 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Včeraj ... za jutri — 20.40 Ne prezrite — 20.55 Tragedija v Gvajani — 22.25 Spremljajmo sodelujmo — 22.35 Nočni kino: Tretja generacija — 00.20 Poročila.

SOBOTA, 10. julija: 11.25 Poročila — 11.30 Avtomobilске dirke za VN Nizozemske — 14.00 Tenis — 15.45 Poročila — 15.50 Vesna — 17.15 Mednarodni plavalni miting — 18.50 Naš kraj — 19.05 Zlata ptica — Racko in Lija — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Življenje in zgodba — 21.20 Zrcalo tedna — 21.35 Zabava vas Biljana Ristič — 22.55 Poročila.

NEDELJA, 11. julija: 8.40 Poročila — 8.45 Živ žav — 9.40 N. Companeez: Ženske z obale — 11.10 TV kažipot — 11.30 Narodna glasba: Fantje z vseh vetrov — 12.00 Ljudje in zemlja — 13.00 Poročila — 14.40 Geronimo — 16.20 Poročila — 16.25 Zgodovina letalstva — 16.55 Športna poročila — 17.10 J. S. Popovič: Jara Meščanka — 18.35 Risanka — 18.50 SNP: Madrid — finale — 21.00 TV dnevnik — 21.20 Vreme — 21.22 Zrno do zrna — 21.30 Čez neprekinjeno črto — 22.35 Športni pregled — 23.05 Poročila.

PONEDELJEK, 12. julija: 16.40 Kmetijska oddaja TV Zagreb — 17.40 Poročila — 17.45 Pohod čez ledeno pustinja — 18.30 Obzornik — 18.45 Zdravo, mladi — 19.15 Risanka — 19.20 Cik cak — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Neme priče — 21.15 Kulturne diagonale — 22.00 V znamenju.

TOREK, 13. julija: 17.55 Poročila — 18.00 Zgodbe o prismukih — 18.10 J. Ipavec: Možiček — 18.30 Obzornik — 18.45 Obramba in samozaščita — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Aktualno — 20.45 R. Rolland: Jean Christophe — 21.40 V znamenju.

SREDA, 14. julija: 18.00 Poročila — 18.05 Gusarji kapitana Gancha — 18.30 Obzornik — 18.45 Glasbeni Amaterji: KUD Marušiči — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Reportaža o mestu Tesserete — 20.05 Tessere (Švica): Igre brez meja — 21.30 Jazz na ekranu: Skupina Airta Moreira — 21.55 V znamenju.

ČETRTEK, 15. julija: 17.35 Poročila — 17.40 Pedenjžep: Tako je v baletni šoli — 18.00 Pot okoli sveta z osmini notami: Nevesta — 18.30 Obzornik — 18.45 Mladi za mlade: Tespisov voz — 19.45 Risanka — 19.30 TV dnevnik —

2

PETEK, 9. julija: 14.00 Tenis — 19.00 TVD — 19.30 Znanost — 20.00 Resna glasba — 20.45 Poročila — 20.55 Dokumentarna oddaja — 21.45 Nočni kino: Malteški sokol.

SOBOTA, 10. julija: 9.00 Oddaja za JLA — 14.00 Tenis — 17.40 Rokomet — 18.55 Človek in pol — 20.00 Radenci 82 — 20.30 Poezija — 21.05 Poročila — 21.10 Morje, ljudje, obale — 21.40 Športna sobota — 22.00 Potopljeni zaklad.

NEDELJA, 11. julija: 17.15 Test — 17.30 Glasbeno popoldne — 19.30 Velike razstave — 20.00 Velikani jazza — 20.45 Poročila — 20.55 Bogastvo Rougonovih — 21.50 Tito in Brioni: Otočje, muzej, park.

PONEDELJEK, 12. julija: 17.45 Test — 18.00 TV dnevnik — 18.15 Lutkarski pogovori — 18.30 Ljudske pripovedke — 18.45 Premor — 19.00 Športna oddaja — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Po sledeh napredka — 20.55 Country glasba.

TOREK, 13. julija: 18.00 TV dnevnik — 18.15 Naš dan — 18.45 Glasbeni amaterji — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Narodna glasba — 20.45 Spomeniki revolucije — 21.35 Poročila — 21.40 Koncert z dubrovniških poletnih prirediteljev '82.

SREDA, 14. julija: 18.00 TV dnevnik — 18.15 Padla z neba — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Školjka, norveška drama — 21.05 Poročila — 21.10 Poklic: Amater.

ČETRTEK, 15. julija: 18.00 TV dnevnik — 18.15 40 zelenih slonov — 18.40 Dašenka — 18.45 Muppet show — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Filmski večer: Srhiljive zgodbe — 21.45 Dr. Jekyll in mr. Hyde.

ZA TISKOVNI SKLAD SO

DAROVALI: Stanko Adlasnig, Novo selo 20.—, Marija Adlasnig, Novo selo 20.—, Dominik Krušič, Kotmar vas 30.—, Maks Mihor, Kotmar vas 150.—, Josef Fantič, Žrelec 20.—, Rudolf Lampichler, Radiše 20.—, Jožko Taler, Radiše 20.—,

JOSIP JURČIČ

deseti
brat

sem jo poznal, živela je tako, kakor si ti misliti ne moreš, ki sem te izredil daleč od mest.

To bi bil jaz prej lahko vedel, lahko poznal po tem in onem. Pa bil sem slep!

Koj ko sem to zvedel, ko sem bil prepričan, hotel sem umoriti njo in sebe.

Pa domislil sem se svoje prve žene. Domislil sem se, da je usoda pravična, da se je maščevala nad menoj?

Tvojo mater sem pustil. Če še živi ali je v nadlogi umrla, tega ne vem. Nikdar nisem pozvedoval. Tudi tebi ni treba in menim, da ne moreš. Zato sem vse listine sežgal, katere imajo njeno ime, zato ti tukaj njenega imena ne imenujem.

Nekaj časa sem bil s teboj v majhnem mestu na Nemškem. Potlej sem se naselil v ta kraj.

Po tem, kar sem ti na kratko povedal, razsodil boš nekoliko moje obnašanje. Bolje boš sodil, kadar boš starejši.

Ne morem ti veliko več ni natančneje reči razkladati. Roka moja je stara in posebno v tem trenutku ni za veliko pisanje. Samo še svojo poslednjo voljo ti povem.

Vse moje premoženje je tvoje, izvzemši hišo Polesek in kar je zraven. Da ti té ne pustim, imam več razlogov. Prvič želim, da ne bi ostal v tem kraju, kjer so mene poznali in me bodo morda še bolj, če one listine pridejo na dan. Dasiravno bom skrbel,

da moje smrti ne bodo ljudje zvedeli tod okoli, mogoče je vendar, da se zgodi, in ti si potem sin samomorčev, kar bi se ti med neumnim ljudstvom utegnulo kdaj očitati. Drugič se mi pravično zdi, da pred smrtjo ustrezem želji svojega prvega sina, omenjenega človeka, ki se desetega brata imenuje, da se za nekaj popravi krivica, katero sem gotovo njegovi materi storil. Želja tega pak je, da nekoliko njegove dediščine pustim človeku, ki se Kvas imenuje in je na Slemenicah. Tretjič je ta Kvas meni v rodu. Tedaj hočem, da pustiš Polesek temu Kvasu. Kar je v tej reči potreba, svetoval ti bo Slemeničan. Preverjen sem, da boš mojo poslednjo voljo spoštoval, tem bolj, ker ti tukaj izročim toliko, da lahko kupiš tri boljše posestva drugje.

Bolje bi morda bilo, da bi bil s seboj nesel nekoliko tega, kar sem ti povedal. Prosim te tedaj, ne premišljuj veliko. Zdaj, ko veš, da nimaš nobenega človeka na svetu, skušaj si dobiti prijateljev, uživaj življenje po pameti, brez strasti in tako, da ne boš nikomur na potu, kar sem ti pa jaz tu grenkega povedal — pozabi!

Bodi srečen!

Tvoj oče
Peter Kaves

(Dalje prihodnjič)

Prostori so krasni, važno pa je delo

V nedeljo, 4. julija 1982, je bila pri Črčeju na Blatu slavnostna otvoritev prvega podeželskega kluba Koroške dijaške zveze. Pri otvoritvi se je zbralo precejšnje število mladine in številni častni gostje. Med njimi so bili predsednik NSKS dr. Matevž Grilc, tajnik NSKS Franc Wedenig, podžupan pliberške občine Fric Kumer, Stanko Vauti in Valentin Vauti, Mirko Kert, dr. Paul Apovnik in dr. Zdravko Inzko, ki so s svojo prisotnostjo podčrtali pomen mladinskega dela na podeželju.

Otvoritev so zaokrožili dekliški zbor iz Nonče vasi (pod vodstvom Nežike Kert), pevsko-instrumentalna skupina KPD „Drava“ (vodi jo Rozina Katz) ter Herman Germ in Janko Messner, ki sta brala iz svojih literarnih del.

Na pobudo Koroške dijaške zveze je Silvo Kumer zbral na Blatu nad 100 mladincev, ki so, polni idealizma, noč in dan gradili klub, ki naj bo kraj srečanja vseh domačih mladincev, kot je to poudaril Fric Kumer. Njemu se je treba prav posebno zahvaliti, ker je omogočil, da je mladina v stari Črčejevi hiši našla kraj, kjer lahko ustvarja, diskutira, se zabava in s tem gradi enakopravno bodočnost obeh narodov na Koroškem. S tem ima mladina možnost se shajati v hiši, kjer je živel Črčejev oče, ki bi gotovo pozdravil zamisel, da ima mladina v stari Črčejevi hiši možnost, da se shaja in pametno oblikuje svoj prosti čas, kot je rekel predsednik Narodnega sveta, dr. Matevž Grilc, ki

Dr. Grilc, predsednik NSKS je slavnostno otvoril nove prostore

je tudi slavnostno otvoril blaški mladinski klub.

Podeželsko mladino smo vse preveč zanemarjali in jo še vedno zanemarjamo. Vse premalo se vključuje v organizacije, kjer bi lahko uresničevala svoje predstave, se kulturno udeleževala in kjer bi lahko diskutirala o težavah, s katerimi je soočena dan za dnevom.

Pliberški podžupan Fric Kumer in ataše dr. Z. Inzko

Na Blatu hočejo mladinci dokazati, da teh krasnih prostorov niso ustvarili samo za en dan, za dan otvoritve.

Seme je torej že položeno v zemljo, vprašanje je le, če bo tudi rodovitno. Kot je rekel Fric Kumer, se klub lahko razvija v pozitivno ali pa v negativno smer.

Odločilno bo seveda, če bo Klub KDZ-Blato lahko nudil svojim članom pester program in s tem izpolnil predstave in pričakovanja te podeželske mladine. Klub mora pač odgovarjati svojemu namenu, biti mora kraj srečanja. Če se bo to uresničilo, vsem dobrotnikom, med drugimi Mirku Kumru ter njegovi ženi in družini Skias, ne bo žal, da podpirajo blaško mladino. Poleg tega naj bi ta klub motiviral podeželsko mladino v drugih krajih dvojezične Koroške. **Gotovo je zadel v črno neki udeleženec otvoritve, ko je dejal: „Prostori so krasni, važno pa je delo, ki naj izpolni te prostore!“**

lu nastopila proti Franciji. Italijani pa se bodo pomerili s Poljsko.

Igralci avstrijske reprezentance se bodo prav gotovo lahko veliko naučili, če si ogledajo „preživela“ moštva. Seveda če se še zanimajo za nogomet. V Španiji so nekateri avstrijski igralci raje govorili o tem, koliko zadetkov so doslej dosegli in kako dobri so ter, da jih pozna celi svet. No, po teh tekmah na letošnjem svetovnem prvenstvu jih res poznajo vsi — avstrijsko moštvo, ki igra nogomet, ki bi ga starši zvečer lahko kazali svojim otrokom za uspavanke...

Predsednik Avstrijske nogometne zveze, minister Sekanina je v ponedeljek potegnil konsekvence. Razen Schmida bodo avstrijsko enajsterico morali zapustiti vsi, ki so v Španiji „skrbeli“ za rdečo-belo-rdeče. Poleg Schmida bo lahko ostal edinole kuhar...

Sekanina bo, kot znano, odstopil kot predsednik Avstrijske nogometne zveze letos jeseni. Vedno je Sekanina poudarjal, da je svojega predhodnika, Geröja podedoval trenerja Senekowitscha, s katerim se sedanji predsednik ni strinjal. Isto pa bo Sekanina poskrbel tudi novemu predsedniku. Preden bo odstopil, bo poiskal in obvezal trenerja, ki bo odslej odgovoren za avstrijsko reprezentanco. S trenerji iz Avstrije nogometno vodstvo doslej ni imelo sreče. Kaj si bo izmislil Sekanina tokrat?

jo vratarja Peresa v najboljšem primeru kot tretjega najboljšega vratarja Brazilije. Toda krivda gotovo ni le vratarjeva, popolnoma je tokrat odpovedala obramba „rumenih“.

Trener Italije, Bearzot, je točno vedel, da ni vratar edina slaba točka Brazilcev, marveč, da je tudi obramba luknjičasta.

Dvakrat so Brazilci vodstvo Italijanov izenačili, dvakrat je Italija bila takorekoč mrtva. Toda ponovno je plavala rumena obramba, Rossi pa je s svojim tretjim zadetkom zrušil vse prognoze in vsa pričakovanja. Brazilija, bolj ali manj že zdavnaj logični svetovni prvak 1982, je razočarala.

Večerna tekma med Anglijo in Španijo pa se je končala z 0:0 in tako so se odprla vrata v polfinale tudi Zvezni republiki Nemčiji, ki bo v naslednjem ko-

Naš športni reporter

Jurij Perč

Senzacija na svetovnem nogometnem prvenstvu ni konec. Italijani, ki so v prvem kolu kazali zelo slabe tekme, so v ponedeljek „rezervirali“ trikratnemu svetovnemu prvaku Braziliji vozovnico domov.

Obe moštvi sta gledalcem nudili izvrsten nogomet. Bila je tekma, ki je zlahka ni videti.

„Umiranje“ velikih

Italijani so tako bili kamen spotike za dve najbolj ponosni državni reprezentanci letošnjega svetovnega nogometnega prvenstva v Španiji: porazili so svetovnega prvaka 1978, Argentino ter trikratnega svetovnega prvaka Brazilijo. Napake, ki jih doslej pri Brazilijancih ni bilo videti, so Italiji odpirale odlične možnosti. Hladnokrvno je Paolo Rossi trikrat premagal Peresa, ki je tokrat dal brazilskim časopisom prav, ko so pred svetovnim prvenstvom pisali, da šteje-

Vigredna

ali

Kaj je res in kaj ni res

Res je, da vigredi vsa narava oživi —, ni res, da je vsako življenje naravno.

Res je, da spet golobčki grulijo —, ni res, da vsa grla golobčkajo.

Res je, da se mladi radi zaljubijo —, ni res, da je ljubezen vedno mlada.

Res je, da zajčki veselo skakljajo —, ni res, da je vsak vesel skok zajčji.

Res je, da spet ptički pojejo —, ni res, da je vsako petje ptičje.

Res je, da se vsi otroci igrajo —, ni res, da je vsaka igra otroška.

Res je, da smo prvo zeleno solato jedli —, ni res, da je jesti zmeraj solatasto zeleno.

Res je, da se za zdravo okolje bojimo —, ni res, da je bojazen zdrava.

Res je, da revma malo popušča —, ni res, da je veliko popuščanje revmatično.

Res je, da spet cvetoče rože duhtijo —, ni res, da je vsak duh rožnat.

Res je, da smo ure naprej potisnili —, ni res, da je urni potisk že napredek.

Res je, da so po dolgem ata mamu spet poljubili —, ni res, da je bil poljub kratkomalo atast.

Res je, da smo po dolgi zimi končno nehali netiti —, ni res, da nas predolgo zimsko nehanje posebno zaneti.

Res je, da nas delovno mesto skrbi —, ni res, da je skrb delovna.

Res je, da hodimo spet bos —, ni res, da so naši bos — že pohojeni.

Res je, da nas vse sonce zdravi —, ni res, da je vaskogar zdravje sončno.

Res je, da delajo nekateri shujševalno kuro —, ni res, da je vsaka kura pohujšljiva.

Res je, da ima lahko zimski konec tudi vigredni lonec —, ni res, da vigredni lonec že pomeni vsake zime konec.

(To svojo pesem je direktor Herman Germ prebral ob priliki otvoritve mladinskega kluba KDZ Pliberk. Iz svojih novejših del je bral tudi prof. Janko Messner.)

Otvoritev mladinskega kluba se niso udeležili samo mladinci

Počitniška delovna akcija Katoliške mladine

V počitniških mesecih (od 20. julija) bo izvedla Katoliška mladina na Zili delovno akcijo. Popravili bomo staro župnišče, ki naj bi potem služilo kot mladinski center v Zilski dolini ter kot kraj srečanja in izobraževanja.

Če imaš čas (tudi samo en dan), veselje in če hočeš spoznati tudi Zilsko dolino, si prisrčno povabljen(a) k sodelovanju.

Prijavnico oddaj pri Katoliški mladini (Viktringer Ring 26) ali jo pa pošlji meni na naslov.

Urban Popotnig
Zilska Bistrica 16
9613 Feistritz a. d. Gail

Podrobnejše informacije dobi vsak posameznik, če se prijavi.

Prijavnica za počitniško akcijo na Zili

Ime:

naslov:

telefon:

najbolj bi mi ustrezal čas od do

Prevozno sredstvo si priskrbim sam.
 bi potreboval.